

ROČENKA CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

2024

ČMSCH
a.s. | ČESKOMORAVSKÁ
SPOLEČNOST
CHOVATELŮ

Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha – Uhřetěves, Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s., Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

R O Č E N K A

CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

Hlavní výsledky a ukazatele za rok 2024

Z podkladů dodaných spolupracujícími organizacemi zpracovali:

Jan Syrůček

David Lipovský

Martin Sládek

a kolektiv

Lektoroval: Josef Kučera

Praha, srpen 2025

OBSAH

1. ÚVOD	4
2. ZÁKLADNÍ UKAZATELE CHOVU SKOTU V ČR.....	5
3. PRODUKCE MLÉKA.....	7
4. PRODUKCE JATEČNÉHO SKOTU	14
5. VÝSLEDKY KONTROLY UŽITKOVOSTI (KU) DOJENÝCH KRAV	17
6. KONTROLA UŽITKOVOSTI (KU) MASNÝCH PLEMEN SKOTU	24
7. REPRODUKCE A INSEMINACE SKOTU	27
8. KONTROLA VÝKRMNOSTI BÝKŮ ČESKÉHO STRAKATÉHO PLEMENE.....	30
9. VYBRANÉ ÚDAJE Z ÚSTŘEDNÍ EVIDENCE SKOTU (ÚE).....	31
10.VYBRANÉ UKAZATELE CHOVU SKOTU V KRAJÍCH ČR.....	38
11.ZÁVĚR.....	39
12.SUMMARY	40
13.PŘÍLOHY	41

1. ÚVOD

Výkon české ekonomiky měřený růstem reálného hrubého domácího produktu po poklesu v roce 2023 vzrostl v roce 2024 dle údajů Ministerstva financí ČR meziročně o 1,1 %. Míra inflace se po relativně vysokých úrovních v minulých dvou letech v roce 2024 přiblížila inflačnímu cíli ČNB a dosáhla za celý rok úrovně 2,4 %. Nezastupitelnou úlohu má v českém hospodářství agrární sektor. Produkce zemědělského odvětví vyjádřená v běžných cenách se dle předběžných výsledků v roce 2024 dle Českého statistického úřadu (ČSÚ) snížila meziročně o 2,7 % na 172 mld. Kč. Jak uvádí ČSÚ, tato hodnota byla ovlivněna poklesem rostlinné produkce o 5,2 % a zároveň mírným nárůstem živočišné produkce o 0,5 %. Odhadovaný ekonomický výsledek českého zemědělství za rok 2024 byl tak 13,3 mld. Kč, tj. cca 3,7 tis. Kč na hektar využívané zemědělské půdy. Produkce agrárního sektoru se tak, podobně jako v minulých letech, podílela zhruba 2 % na hrubém domácím produktu ČR. Podobně jako v celém národním hospodářství, i v zemědělském sektoru stoupla v roce 2024 oproti roku 2023 průměrná hrubá mzda. Zaměstnáno bylo v sektoru „Zemědělství, lesnictví, rybářství“ zhruba 92 tis. fyzických osob s průměrnou hrubou mzdou 34 737 Kč, což představuje 79 % průměru ČR ve stejném roce a meziroční zvýšení o 6,5 %.

Významnou oblastí tuzemského zemědělského sektoru je chov skotu, který má v ČR dlouho tradici a dle strategie MZe do roku 2030 mléko a hovězí maso patří mezi klíčové komodity z hlediska zachování vhodné struktury českého zemědělství.

Významnost chovu skotu v českém agrárním sektoru potvrzuje skutečnost, že výroba mléka za rok 2024 (dle souhrnného účtu ČSÚ) tvořila 55 % úrovně živočišné výroby (38 mld.) a produkce jatečného skotu zaujímala 22 % (9,3 mld.). Dohromady tvořily tyto komodity až 28 % celkové produkce zemědělského odvětví.

Kravné mléko i hovězí maso se jako jedny z mála zemědělských komodit vyznačují z dlouhodobého pohledu soběstačností v produkci. Významný je proto export syrového mléka i živého skotu, a to především do okolních zemí. Důvodem může být vyšší výkupní cena než v tuzemské mlékárně, resp. na českých jatkách. U těchto položek bývá z toho důvodu výrazně kladné saldo (vývoz převyšující dovoz). A naproti tomu se do ČR více dováží, než z ČR vyváží mléčné výrobky a hovězí maso.

Chovatelé skotu se kromě trvalého růstu vstupních cen musejí dlouhodobě vypořádávat i s kolísáním cen výkupních. Zejména u výkupních cen mléka je z dlouholetého pohledu patrná její výrazná volatilita, která způsobuje výkyvy v rentabilitě chovatelů.

V ČR se neustále zvyšuje roční produkce mléka, což při téměř stabilních stavech dojených krav v posledních letech je dáno zejména růstem užitkovosti dojnic. Průměrná dojivost na krávu je v rámci EU v ČR jedna z nejvyšších a mezi státy s nejvyšší užitkovostí se řadí i celosvětově. V ČR je rovněž ve srovnání s ostatními státy dlouhodobě vysoký podíl krav zapojených do kontroly mléčné užitkovosti. Neměnné stavy skotu se podílí v posledních letech i na stabilní úrovni produkci jatečného skotu.

2. ZÁKLADNÍ UKAZATELE CHOVU SKOTU V ČR

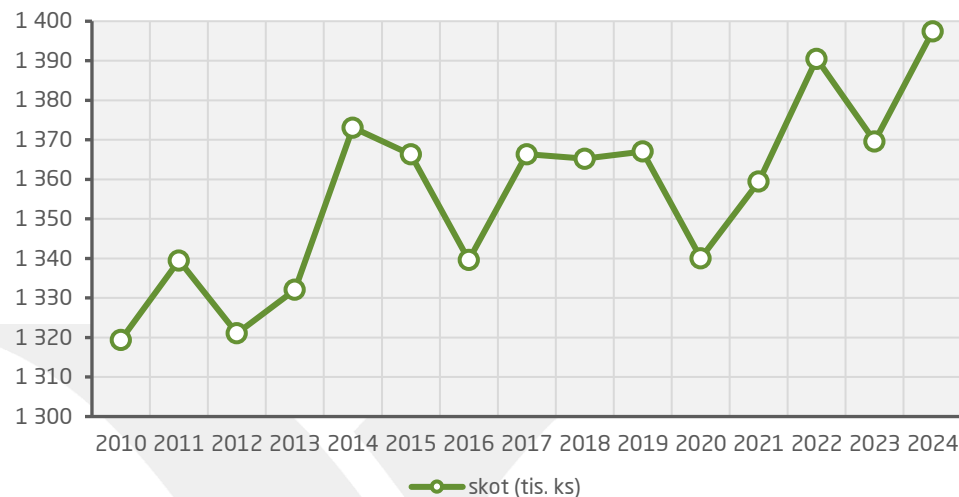
K 31. prosinci 2024 bylo na území ČR chováno 1,4 mil. kusů skotu (tab. 1), což představuje oproti roku předešlému zvýšení o 27 tis. kusů (+ 2 %). Vyšší počet oproti stavu k 31. 12. 2023 byl především v kategorii mladého skotu (+5,2 %) a u krav BTPM (+4,2 %). Mírně se zvýšily i stavy dojnic (+0,7 %) a o 2,7 % byly vyšší stavy jalovic do 2 let. Z dlouhodobého vývoje stavů od roku 2010 (graf 1 a 2) je patrné, že se zvýšily stavy skotu i krav celkem a to o 78 tis. kusů (5,9 %), resp. o 38 tis. kusů (7,0 %). Z grafů 3 a 4 vyplývá, že zatímco se v letech 2010 až 2024 počty krav dojených snížily o 15 tis. kusů (-4,1 %), tak byl tento pokles více než kompenzován růstem počtu krav BTPM, který se zvýšil v těchto letech o 53 tis. kusů (31,9 %).

Tab. 1: Početní stavy hospodářských zvířat k 31. 12. daného roku (tis. kusů)

Ukazatel	2021	2022	2023	2024
Skot celkem	1 359	1 390	1 370	1 397
Z toho telata do 6 měs. věku	196	192	196	198
Mladý skot 6 –12 měs.	212	215	212	223
Býci nad 1 rok	109	127	114	111
Jalovice 1 – 2 roky	204	209	211	217
Jalovice nad 2 roky	64	69	68	69
Krávy celkem	574	579	568	580
Z toho dojené krávy	362	357	358	360
krávy BTPM	212	222	211	220
Prasata celkem	1 493	1 329	1 362	1 422
Drůbež celkem	25 788	23 764	21 957	25 875

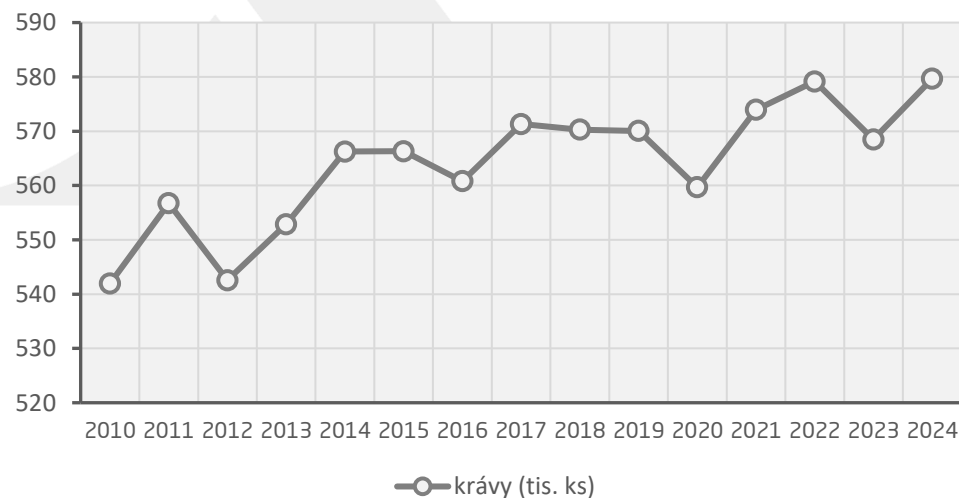
Pramen: ČSÚ

Graf 1: Stavy skotu k 31. 12. daného roku

Pramen: ČSÚ

Graf 2: Stavy krav k 31. 12. daného roku

Pramen: ČSÚ

Obtížné je však dosažení ekologického a ekonomického využívání TTP stávajícími stavy skotu a dalších přežvýkavců. Z údajů v tab. 2 je zřejmé, že stavy skotu a krav na 100 ha zemědělské půdy v posledních letech stagnovaly. K 31. 12. 2024 připadalo na 100 ha obhospodařované zemědělské půdy celkem cca 45 DJ (bez koní), z čehož bylo 73 % skotu, 18 % prasat, 7 % drůbeže a 2 % ovcí a koz.

Tab. 2: Počet dobytčích jednotek (DJ)¹⁾ na 100 ha zem. půdy²⁾ (k 31.12.)

Ukazatel	Jednotka	2020	2021	2022	2023	2024
skot	ks/100 ha	38,0	38,5	39,4	38,8	39,5
	DJ/100 ha	31,8	32,2	33,2	32,5	33,0
prasata	ks/100 ha	43,9	42,3	37,6	38,5	40,2
	DJ/100 ha	9,0	8,7	7,7	7,9	8,3
drůbež	ks/100 ha	652	731	673	621	732
	DJ/100 ha	2,6	2,9	2,7	2,5	2,9
ovce a kozy ³⁾	ks/100 ha	6,6	5,9	5,6	5,9	5,9
	DJ/100 ha	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8
Celkem	DJ/100 ha	44,3	44,6	44,4	43,7	45,0

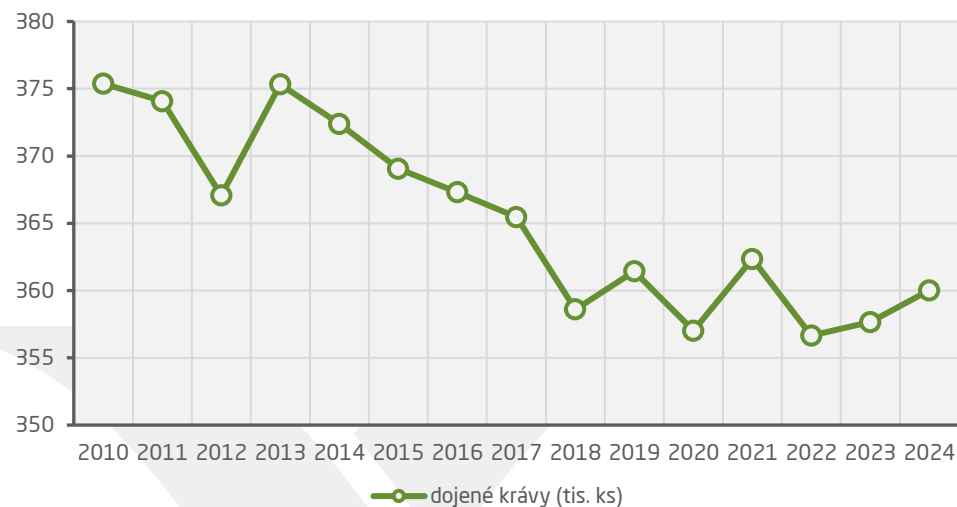
¹⁾ přepočít z kusů na dobytčí jednotky (DJ) dle metodiky ČSÚ: skot do jednoho roku 0,4; býci nad jeden rok 1,2; ostatní skot nad jeden rok 1,0; prasnice 0,3; ostatní prasata 0,2; ovce 0,14; kozy 0,1; drůbež 0,004;

²⁾ na hektar obhospodařované zemědělské půdy k 31. 5. daného roku;

³⁾ stavy ovcí a koz k 1.4. daného roku.

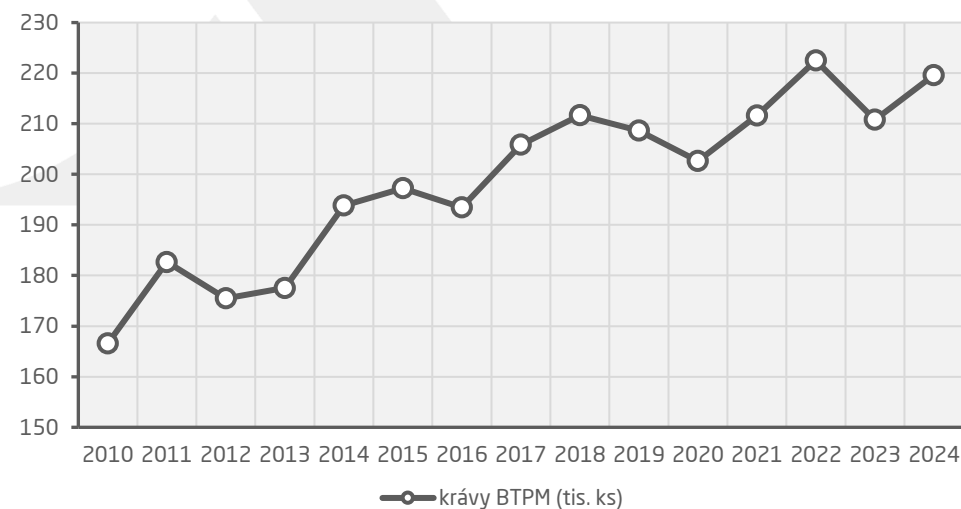
Pramen: vlastní výpočty, ČSÚ.

Graf 3: Stavy dojených krav k 31. 12. daného roku

Pramen: ČSÚ

Graf 4: Stavy krav bez tržní produkce mléka (BTPM) k 31. 12. daného roku

Pramen: ČSÚ

3. PRODUKCE MLÉKA

VÝROBA A SPOTŘEBA MLÉKA

V letech 2020 až 2024 se průměrný stav dojených krav v ČR mírně zvýšil o 3 tis. (+ 1,0 %). Naproti tomu průměrná denní a roční dojivost měla však výrazněji rostoucí tendenci. Denní dojivost v uvedených letech vzrostla z 24,30 na 26,16 a roční dojivost na krávu se zvýšila z 8 893 na 9 573 litrů, tj. růst v obou případech o více než 7,5 %.

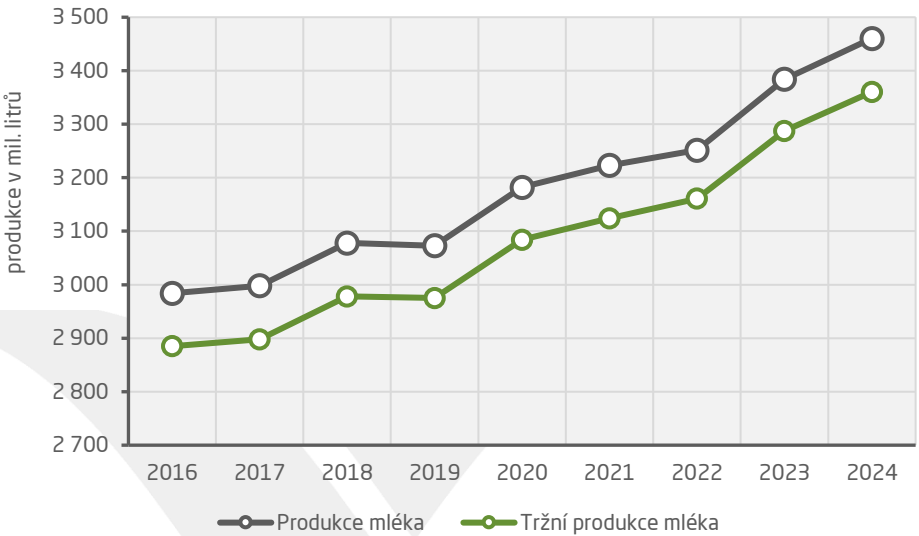
Tab. 3: Ukazatele výroby mléka

Ukazatel	Jed.	2020	2021	2022	2023	2024
Dojnice (Ø stav)	tis.	358	361	356	362	361
Ø denní dojivost	l/krávu	24,30	24,43	24,89	25,62	26,16
Ø roční dojivost	l/krávu	8 893	8 916	9 084	9 352	9 573
Produkce mléka	mil. l	3 182	3 223	3 251	3 384	3 460
Tržní produkce mléka	mil. l	3 084	3 124	3 161	3 288	3 360
Tržnost	%	96,90	96,90	97,20	97,20	97,1
Tučnost mléka ¹⁾	%	3,89	3,88	3,89	3,84	3,83
Náкупní cena mléka ¹⁾	Kč/l	8,54	9,04	11,40	10,97	11,36

¹⁾ mléko nakupované českými mlékárnami - výsledky zjišťování Mlék (MZe) 6-12,
Pramen: ČSÚ

V souladu se zvyšováním dojivosti se také zvýšil objem vyrobeného, resp. prodaného mléka ke zpracování (graf 5). V roce 2024 byla celková výroba, resp. tržní produkce 3 460, resp. 3 360 mil. litrů mléka. Ve sledovaném období byla patrná vysoká variabilita nákupní ceny mléka, obdobně jako ve státech EU. Nejvyšší cena byla z posledních let v roce 2022 a 2024 (tabulka 3).

Graf 5: Produkce mléka v ČR

Pramen: ČSÚ

Bilance zahraničního obchodu (tab. 4) s mléčnými výrobky ve finančním vyjádření vykazuje dlouhodobě pozitivní saldo. V roce 2024 podle údajů databáze pohybu zboží přes hranice (ČSÚ) dosáhla bilance zahraničního obchodu 7 221 tis. Kč. Mezi roky 2023 a 2024 se zvýšil ve finančním vyjádření vývoz i dovoz.

Tab. 4: Bilance zahraničního obchodu s mléčnými výrobky (mil. Kč)

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Vývoz	19 290	20 770	26 982	28 099	30 999
Dovoz	15 121	16 672	20 259	19 908	23 777
Saldo	+ 4 170	+ 4 098	+ 6 722	+ 8 191	+ 7 221

Pozn.: Harmonizovaný systém (4), kód zboží 0401 až 0406;

Pramen: ČSÚ. Pohyb zboží přes hranice.

Dlouhodobě vyšší je vývoz oproti dovozu v položce „mléko a smetana nezahuštěná neslazená“ (saldo za rok 2024 činilo 11 mld. Kč). Oproti tomu v položkách máslo a sýry je saldo záporné, resp. dovoz převyšuje vývoz. Za rok 2024 bylo saldo u másla, resp. u sýrů a tvarohů ve výši -3,8, resp. -2,7 mld. Kč. Důvodem vyššího ocenění vývozu v letech 2022 až 2024 byly především vyšší ceny, což ovlivnilo i dovoz mléka a mléčných výrobků.

Tab. 5: Balance produkce a využití mléka (mil. litrů)

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024 ¹⁾
Počáteční zásoba mléka	72	69	81	67	64
Výroba mléka	3 182	3 223	3 251	3 384	3 460
Nákup mléka (mlékárnami v ČR)	2 614	2 645	2 666	2 695	2 758
Dovoz mléka a mléčných výrobků	1 066	1 112	1 095	1 218	1 316
Celková nabídka	3 752	3 826	3 841	3 980	4 138
Domácí spotřeba	2 387	2 393	2 332	2 364	2 410
Vývoz mléčných výrobků	1 296	1 352	1 442	1 552	1 653
Konečná zásoba výrobků	69	81	67	64	75
Podíl dovozu na spotřebě (%)	44,7	46,5	46,9	51,5	54,6
Podíl vývozu z nákupu mléka (%)	49,6	51,1	54,1	57,6	59,9
Stupeň soběstačnosti (%)	133,3	134,7	139,4	143,1	143,6

¹⁾ Odhadovaný údaj.
Pozn.: přepočet na ekvivalent mléka.
Pramen: MZe (komoditní karta Mléko duben 2025).

V pětiletém období mezi roky 2020 až 2024 došlo k nárůstu celkové nabídky mléka v ČR, jeho dovozu i vývozu mléka a mléčných výrobků a též domácí spotřeby mléka (tab. 5). Z jednoduché bilance produkce a využití mléka rovněž vyplývá, že v roce 2024 se meziročně zvýšila kromě celkové

nabídky (+ 4 %), dle odhadů též domácí spotřeba (+ 2 %) a došlo též k růstu vývozu u komodity mléko a mléčné výrobky (+ 6 %). Významným faktorem ovlivňujícím výrobu, odbyt a nákupní ceny je domácí spotřeba mléka a mléčných výrobků (tab. 6). Mezi roky 2020 a 2023 se spotřeba mléka a mléčných výrobků na obyvatele snížila a v roce 2024 je odhadován meziroční růst na 260,9 kg mléka a mléčných výrobků na obyvatele. ČR je v produkci mléka dlouhodobě soběstačná. Stupeň soběstačnosti se v roce 2024 oproti roku 2023 zvýšil o 0,5procentní body na odhadovaných 143,6 %, což lze dohledat v tab. 5.

Tab. 6: Spotřeba mléka a mléčných výrobků (kg/rok)

Druh/kg/rok	2020	2021	2022	2023	2024 ¹⁾
Mléko a mléčné výrobky celkem	262,5	262,9	257,9	254,9	260,9
Mléko konzumní celkem	59,3	58,4	59,5	57,9	57,6
z toho kravské mléko	59,2	58,3	59,4	57,8	57,5
z toho kozí mléko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Máslo	5,7	5,3	5,2	4,9	5,2
Sýry celkem	14,3	14,4	13,8	13,3	14,6
z toho tavené	1,9	1,9	2,1	1,9	1,9
z toho přírodní	12,4	12,5	11,7	11,4	12,7
Tvarohy	4,8	4,7	5,0	4,7	4,5
Sýry a tvarohy	19,1	19,1	18,7	18,0	19,1
Ostatní mléčné výrobky	37,2	37,2	35,7	34,7	34,3
Mléčné konzervy	2,1	2,1	2,0	2,4	2,2

¹⁾ Odhadovaný údaj.
Pozn.: přepočet na ekvivalent mléka.
Pramen: MZe.

VÝSLEDKY STATISTICKÉHO ZJIŠŤOVÁNÍ MLÉK (MZE) 6-12. MĚSÍČNÍ VÝKAZ O NÁKUPU MLÉKA, O VÝROBĚ A UŽITÍ VYBRANÝCH MLÉKÁRENSKÝCH VÝROBKŮ

V roce 2024 byla v ČR průměrná cena nakupovaného mléka českými mlékárnami dle údajů MZe ve výši 11,36 Kč za litr (graf 7), což představuje meziroční zvýšení o 0,39 Kč za litr (+ 4 %) a po roce 2022 druhou nejvyšší průměrnou roční cenu za posledních jedenáct let (2014 až 2024). Zejména v posledních třech letech je cena vyšší oproti dřívějším ročním průměrům.

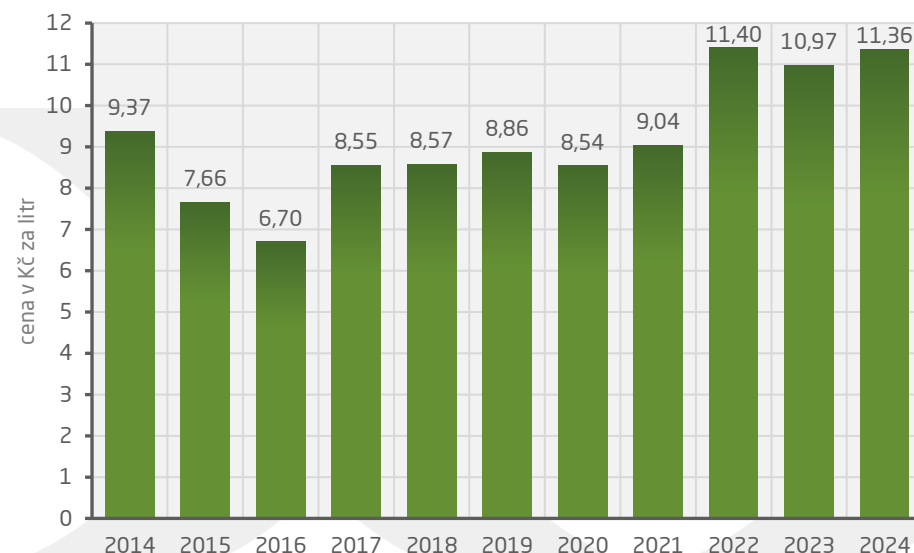
Graf 6: Tržnost mléka

Pramen: ČSÚ

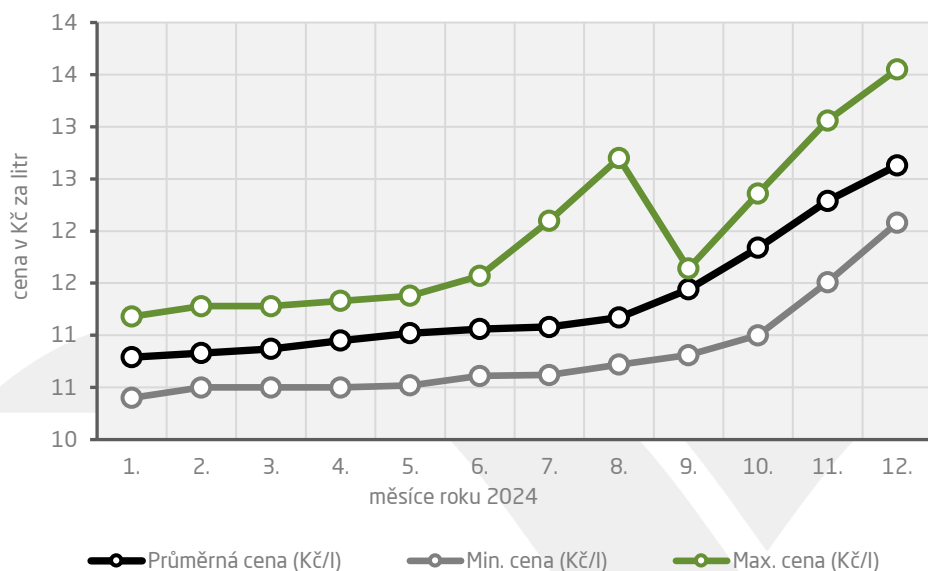
V roce 2024 se cena zvyšovala v každém měsíci (graf 8). Od ledna do srpna 2024 cena rostla pomalejším tempem (v průměru 0,05 Kč za litr za měsíc) a v posledních čtyřech měsících roku 2024 bylo tempo růstu vyšší (v průměru 0,37 Kč za litr za měsíc).

Graf 7: Průměrná roční výkupní cena mléka placená mlékárnami v ČR

Pramen: Výsledky statistického zjišťování Mlék (MZe) 6-12 (MZe)

Graf 8: Výkupní cena mléka placená mlékárnami v ČR v roce 2024

Pramen: Výsledky statistického zjišťování Mlék (MZe) 6-12 (MZe)

JAKOST SYROVÉHO KRAVSKÉHO MLÉKA

Systém kontroly kvality mléka zahrnuje hygienický dozor nad chovem dojníc a způsobem získávání mléka (SVS ČR), prověřování kvality dodávek mléka na sběrných místech (podle ujednání uvedeném v kupních smlouvách) a odběr a analýzy vzorků mléka (zpracovatel nebo pověřené laboratoře).

Analytickou činnost v oblasti kontroly hygieny a jakosti nakupovaného mléka vykonávají akreditované laboratoře, z nichž největší podíl připadá na laboratoř ČMSCH, a. s. Zbývající vzorky jsou analyzovány v Centrální

laboratoři Madeta Agro, a. s., se sídlem v Českých Budějovicích a ve dvou zahraničních laboratořích (v Sasku a Bavorsku).

Pro výkon veterinárního dozoru nad výrobou a zpracováním mléka využívá SVS ČR výsledky analýz parametrů stanovených hygienickými předpisy EU. Jedná se o obsah mikroorganismů (CPM) při 30 °C, počet somatických buněk (PSB) a obsah reziduí inhibičních látek (RIL). Tyto jakostní parametry jsou laboratořemi předávány do Informačního centra SVS.

LABORATORNÍ ANALÝZY - KONTROLA SPRÁVNOSTI VÝSLEDKŮ

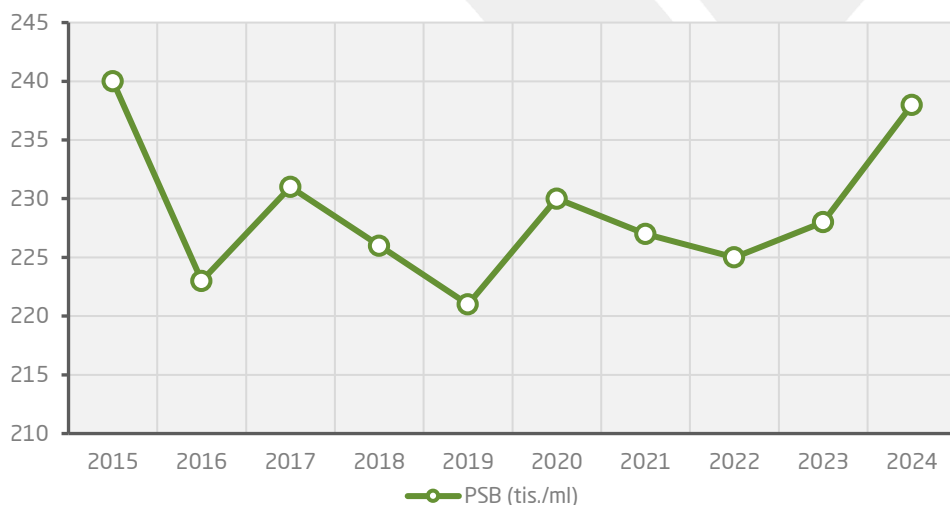
Systém kontroly výsledků analýz vzorků mléka vychází z vazby rutinních laboratoří na laboratoře referenční. Jejich hlavním úkolem je pravidelná kalibrace a kontrola přesnosti (mezilaboratorními testy) kalibrace přístrojů k analýzám vzorků.

V ČR jsou v provozu následující národní referenční laboratoře pro syrové mléko:

- Pro základní chemické složení syrového mléka (ve VÚM Praha)
- Pro somatické buňky (ve SVÚ Praha)
- Pro stanovení RIL (ve SVÚ Praha)
- Pro mikrobiologické kvalitativní ukazatele mléka (ve VÚM Praha)

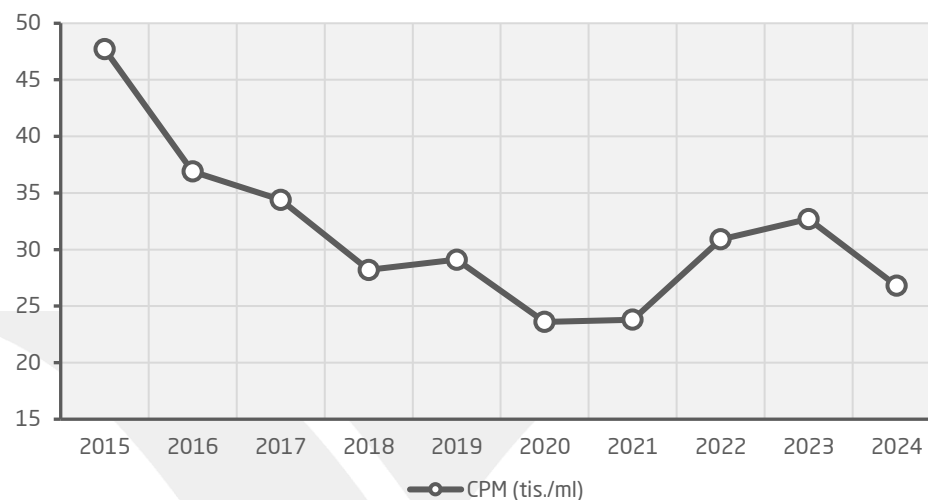
Do zkvalitňování systému kontroly jakosti nakupovaného mléka přispívají pracovníci laboratoří školením a zkouškami pracovníků odebírající vzorky mléka, kontrolou vzorkovacích automatů na svozových cisternách a odborným poradenstvím v oblasti prvovýroby mléka, managementu chovu dojníc a využívání výsledků rozborů mléka. Z výsledků vycházejících ze vzorků pro zpeněžování, zpracovaných v LRM Brno (graf 9 a 10) vyplývá, že jakost syrového mléka je poměrně stabilní a odpovídá stanoveným požadavkům. Za pozitivní je nutno považovat trend zařazení doplňkových mikrobiologických parametrů mezi ukazatele k hodnocení jakosti mléka.

Graf 9: Počet somatických buněk v syrovém kravském mléce

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 10: Celkový počet mikroorganismů v syrovém kravském mléce

Pramen: ČMSCH, a. s.

Systém detekce reziduí inhibičních látek (RIL) je založen na pravidelném hodnocení všech cisternových vzorků při příjmu v mlékárnách. V případě pozitivního zjištění jsou analyzovány jednotlivé vzorky příslušné svozové linky za účelem zjištění, kterým dodavatelem bylo mléko znehodnoceno. V laboratořích ČMSCH, a. s., se mimo tento základní systém provádějí rozbor RIL bazénových vzorků odebraných pro stanovení mikrobiologické kvality nakupovaného mléka z jednotlivých svozných míst. Výsledky potvrzují pokles na RIL pozitivních vzorků.

EKONOMICKÉ UKAZATELE VÝROBY MLÉKA V ČR V ROCE 2024

Průměrné ukazatele vycházejí z údajů od 133 podniků s chovem dojených krav v ČR za rok 2024 (tab. 7) a byly zpracovány pracovníky VÚŽV, v. v. i. Celkově byla vyhodnocena užitkovost od 67 156 krav (27 352 plemene českého strakatého skotu a 39 804 holštýnského plemene), což představuje v průměru 505 krav v podniku a tvoří to zhruba 19 % populace dojených krav v ČR.

V souboru podniků se dojivost pohybovala mezi 4 620 a 13 311 litry na krávu a rok při průměru 9 815 litrů mléka. Oproti průměru podniků za rok 2023 (n=143) byla dojivost vyšší o 235 litrů (+ 2,5 %). Vyšší byla průměrná dojivost u hodnoceného souboru podniků také ve srovnání s průměrem ČR za rok 2024, kde dojivost dle údajů ČSÚ byla 9 573,5 litrů.

Tab. 7: Ekonomické ukazatele výroby mléka (n = 133, 2024)

Ukazatel	kalkulace v Kč na			
	krávu	KD	Litr prodaného mléka Kč	%
Náklady na krmiva a steliva	44 286	121,3	4,65	42,1
Pracovní náklady	15 351	42,1	1,61	14,6
Odpisy krav	7 683	21,1	0,81	7,3
Odpisy majetku	4 691	12,9	0,49	4,5
Vet. výkony + léky a desinfekce	4 432	12,1	0,47	4,2
Opravy a udržování	3 338	9,1	0,35	3,2
Energie	3 213	8,8	0,34	3,1
Plem. výkony a inseminace	1 934	5,3	0,20	1,8
Pojištění majetku a krav	572	1,6	0,06	0,5
Režijní náklady	13 132	36,0	1,38	12,5
Ostatní nákladové položky	6 650	18,2	0,70	6,3
Náklady celkem	105 281	288,4	11,05	100,0
Odpočet vedlejších výrobků ¹⁾	5 685	15,6	0,60	5,4
Náklady po odpočtu	99 596	272,9	10,45	94,6
Tržby za mléko	109 503	300,0	11,49	x
Zisk (bez dotací)	+9 907	+27,1	+1,04	x

¹⁾ telata a statková hnojiva; Odpočet ve výši 5,4 % roční sumy nákladů dle certifikované metodiky z roku 2023.

Pramen: VÚŽV, v. v. i.

Nejvyššími nákladovými položkami chovu dojených krav u hodnocených podniků byly náklady na krmiva (42,1 %), pracovní náklady (14,6 %), režie (12,5 %) a odpisy krav (7,3 %). Tyto čtyři největší nákladové položky představují 76,5 % celkových nákladů. Průměrné celkové náklady za rok 2024 u analyzovaného souboru dosáhly výše 105 tis. Kč na krávu a rok, tj. 288 Kč na krmný den.

Odpočtem vedlejších výrobků (ve výši 5,4 % sumy nákladů dle certifikované metodiky z roku 2023) vychází náklady po odpočtu ve výši 100 tis. Kč na krávu a rok a 273 Kč na krmný den. Při tržní produkci mléka 9 532 litrů na krávu a rok, činily náklady po odpočtu vedlejších výrobků 10,45 Kč na litr prodaného mléka. Náklady po odpočtu se oproti roku 2023 na krávu a rok zvýšily o 2 229 Kč (+2,3 %) a mírně poklesly na litr prodaného mléka o 0,02 Kč (-0,2 %). Mezi roky 2023 a 2024 byl růst patrný nejvíce v pracovních nákladech a meziročně poklesly náklady na krmiva.

V roce 2024 bylo v souboru podniků při průměrné výkupní ceně mléka 11,49 Kč na litr v průměru bez započítání dotací dosaženo zisku 1,04 Kč na litr prodaného mléka. Zvýšení zisku oproti roku 2023 bylo vlivem meziročního zvýšení průměrné výkupní ceny mléka. Díky tomu se zvýšil zisk bez dotací mezi roky 2023 a 2024 z 0,66 na 1,04 Kč na litr prodaného mléka.

4. PRODUKCE JATEČNÉHO SKOTU

Za poslední čtyři roky (2021 až 2024) se zvýšily početní stavy skotu celkem o 38 tis. kusů, mírně nižší byly stavy dojníc o 2 tis. ks a o 8 tis. ks se navýšily stavy krav bez TPM. Z tab. 9 je též patrné, že se v uplynulých čtyřech letech zvýšila produkce jatečného skotu a vyšší v roce 2024 ve srovnání s rokem 2021 byla též tuzemské spotřeba hovězího a telecího masa.

Tab. 8: Zahraniční obchod s hovězím masem

Typ	Jednotka	2020	2021	2022	2023	2024
Vývoz	Tun	13 250	12 314	14 345	16 119	15 340
	Mil. Kč	1 372	1 345	1 978	2 065	2 178
	Kč/kg	103,51	109,22	137,87	128,09	141,97
Dovoz	Tun	36 859	40 553	40 635	43 171	44 523
	Mil. Kč	3 995	4 600	5 699	6 005	6 787
	Kč/kg	108,39	113,42	140,24	139,09	152,43
	Tun	-23 608	-28 239	-26 290	-27 052	-29 183
Saldo	Mil. Kč	-2 624	-3 255	-3 721	-3 940	-4 609
	Kč/kg	-4,88	-4,20	-2,37	-11,00	-10,46

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položky 0201 a 0202 (bez dopočtů).

Dovoz i vývoz se mezi roky 2021 a 2024 zvýšil. Ve všech zkoumaných letech byla produkce soběstačná, mezi roky 2021 až 2023 se soběstačnost zvýšila vlivem růstu produkce jatečného skotu a poklesu spotřeby hovězího a telecího masa. Oproti tomu v roce 2024 se dle odhadovaných údajů soběstačnost mírně snížila na úroveň 126 % kvůli odhadovanému meziročnímu růstu spotřeby.

Tab. 9: Základní ukazatele produkce jatečného skotu a hovězího masa

Ukazatel	Jednotka	2021	2022	2023	2024
Početní stav skotu celkem ¹⁾	tis. ks	1 359	1 390	1 370	1 397
z toho dojníc krávy ¹⁾	tis. ks	362	357	358	360
z toho krávy bez TPM ¹⁾	tis. ks	212	222	211	220
z toho krávy celkem ¹⁾	tis. ks	574	579	568	580
Produkce jat. skotu celkem ²⁾	tis. t ž.hm	164,8	170,2	170,4	176,6 ⁴⁾
na krávu	kg ž. hm	287	294	300	305 ⁴⁾
Spotřeba hov. a tel. masa clk.	tis. t ž. hm	135,5	134,0	131,5	140,1 ⁴⁾
na osobu	kg na rok	9,48	8,86	9,21	- ⁵⁾
Dovoz skotu a hov. masa	tis. t ž. hm.	82,1	79,9	85,7	90,2 ⁴⁾
Vývoz skotu a hov. masa	tis. t ž. hm.	110,9	115,5	125,0	126,7 ⁴⁾
Soběstačnost ³⁾	%	121,6	127,0	129,6	126,1 ⁴⁾

¹⁾ stavy k 31. 12. daného roku;

²⁾ produkce na krávu je počítána z výroby v ž. hm. na stav krav k 31.12. v daném roce;

³⁾ soběstačnost stanovena podílem celkové prod. jat. skotu a spotřeby hovězího a telecího masa;

⁴⁾ odhadované údaje dle komoditní karty skot (duben 2025) - odhad ÚZEI;

⁵⁾ údaj spotřeby za rok 2024 není k dispozici.

Pramen: MZe (komoditní karta Skot duben 2024); ČSÚ.

Tab. 10: Dovoz živého skotu do ČR

Rok	Kusů	Tun ž. hm.	Mil. Kč	Kč/kus
2020	7 479	4 357	177	23 626
2021	5 978	3 438	148	24 759
2022	1 088	633	32	29 205
2023	2 817	1 534	109	38 565
2024	1 924	804	49	25 420

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položka 0102 (bez dopočtů).

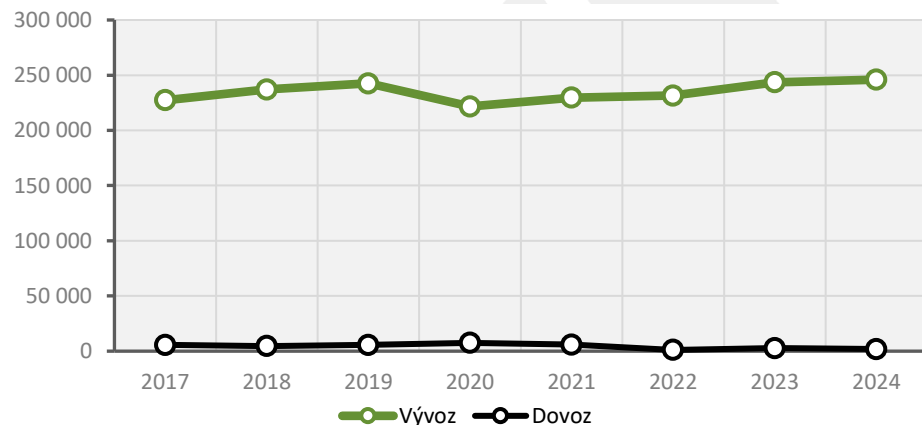
Tab. 11: Vývoz živého skotu z ČR

Rok	Kusů	Tun ž. hm.	Mil. Kč	Kč/ks
2020	221 680	75 344	4018	18 127
2021	229 596	78 298	4 374	19 051
2022	231 484	80 139	5 193	22 432
2023	243 642	86 138	5 803	23 819
2024	245 961	87 884	6 692	27 209

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položka 0102 (bez dopočtů).

Ze statistiky zahraničního obchodu s hovězím masem a živým skotem (tab. 8, 10 a 11 a graf 11) vyplývá, že u hovězího masa převládá záporné saldo (vyšší dovoz nad vývozem), zatímco u živého skotu se ve větší míře realizuje vývoz živých zvířat oproti dovozu, což vytváří značně kladné saldo. Důvodem vysokých vývozu mohou být rozdílné ceny zejména v okolních státech.

Graf 11 Vývoz a dovoz živého skotu z a do ČR (kusů)

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položka 0102 (bez dopočtů).

PORÁŽKY JATEČNÉHO SKOTU

V letech 2020 až 2024 se snížil počet poráženého jatečného skotu na jatkách v ČR a to o 10 tis. kusů, resp. o 4 % (tab. 12). Nejvíce se v ČR porážely jatečné krávy (48 % v roce 2024) a býci a voli (37 % v roce 2024). Porážky jalovic se podílely na celkových porážkách 13 % v roce 2024 a porážky mladého skotu a telat byly zanedbatelné (dohromady 3 % v roce 2024). Za posledních pět let došlo k poklesu porážek zejména u jatečných býků a volů (mezi roky 2020 a 2024 se snížil počet o 18 tis. kusů, tj. o 18 %).

Tab. 12: Porážky jednotlivých kategorií jatečného skotu na jatkách v ČR

Kategorie	2020	2021	2022	2023	2024
Býci + voli	100	100	91	89	82
Krávy	101	100	99	105	107
Jalovice	26	26	25	26	28
Mladý skot	2	2	3	3	3
Telata	6	6	5	5	5
Skot celkem	235	235	223	228	224

Pramen: ČSÚ

CENY JATEČNÉHO SKOTU A HOVĚZÍHO MASA

Ceny zemědělských výrobců (CZV), ceny průmyslových výrobců (CPV) a spotřebitelské ceny (SC) jsou zobrazeny v tabulce 13. V letech 2020 až 2024 se CZV zvýšily u jatečných býků, jalovic a krav o 37, 44 a 47 %. Výraznější meziroční zvýšení bylo v roce 2022, kdy se ceny oproti roku 2021 zvýšily o 20 až 29 %. CZV výrazněji rostly též v roce 2024 (graf 12), kdy byly vyšší o 5 % (jalovice a krávy) a 8 % (býci) oproti cenám za rok 2023.

Tab. 13: Ceny jatečného skotu (Kč/kg ž. hm.) a ceny hovězího masa (Kč/kg)

Kategorie		Jedn.	2020	2021	2022	2023	2024
CZV ¹⁾	Býci jateční	Kč/kg ž.hm.	45,38	46,84	56,06	57,59	62,18
	Jalovice jatečné		33,89	35,70	44,73	46,34	48,67
	Krávy jatečné		28,78	30,66	39,70	40,12	42,23
CPV ²⁾	Hov. přední bez kosti	Kč/kg	123,21	127,69	158,82	163,67	172,03
	Hov. zadní bez kosti		152,79	157,22	191,08	190,19	204,10
SC ³⁾	Hov. přední bez kosti	Kč/kg	175,23	165,78	193,06	210,64	207,40
	Hov. zadní bez kosti		223,68	219,63	262,45	273,18	267,38

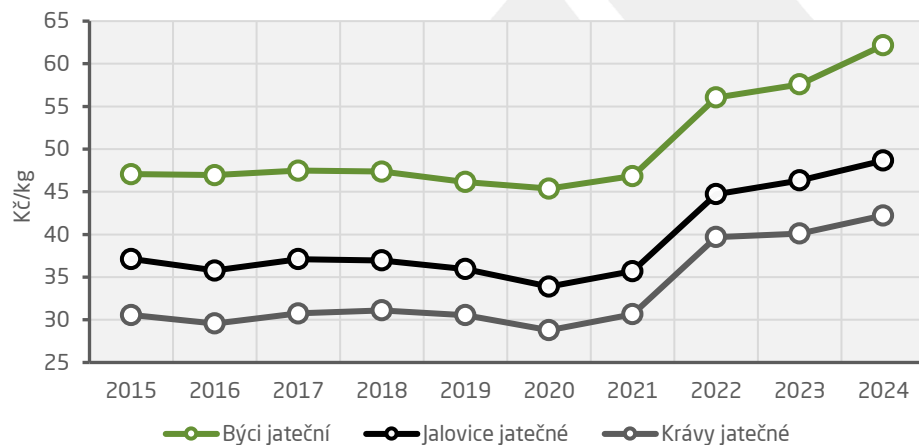
Pramen: ČSÚ, MZe (komoditní karta Skot duben 2025)

¹⁾ CZV = ceny zemědělských výrobců bez DPH

²⁾ CPV = ceny průmyslových výrobců bez DPH

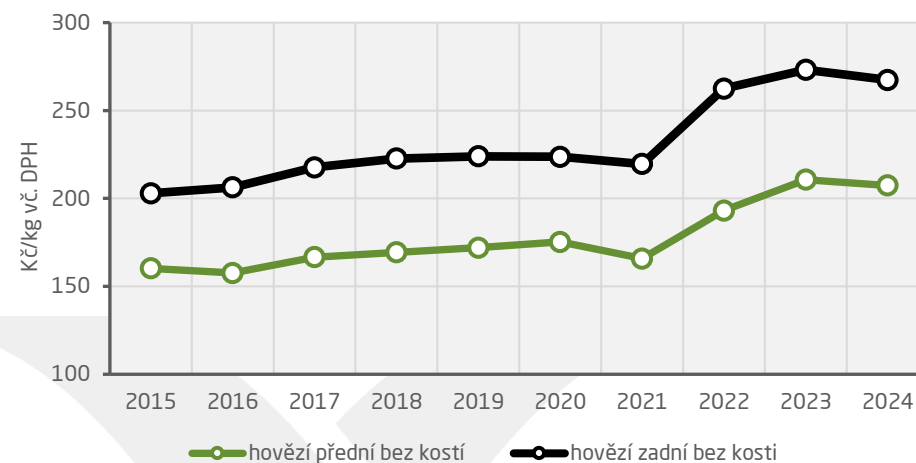
³⁾ SC = spotřebitelské ceny včetně DPH

Graf 12: Ceny jatečného skotu v ČR

Pramen: ČSÚ, MZe (komoditní karta Skot duben 2025)

Graf 13: Spotřebitelské ceny hovězího masa

Pramen: ČSÚ, MZe (komoditní karta Skot duben 2025)

CPV se za posledních pět let (2020 až 2024) též o nemalé procento zvýšily. U hovězího masa předního, resp. zadního bez kosti cena v Kč za kg bez DPH byla vyšší o 40 resp. o 34 % v roce 2024 ve srovnání s rokem 2020.

SC (graf 13) měly převážně rostoucí tendenci do roku 2020, mírné snížení bylo meziročně v roce 2021 a zvýšení v roce 2022 bylo u hovězího předního, resp. zadního o 16, resp. 19 % oproti roku 2021. V roce 2023 stouply meziročně ceny u hovězího předního, resp. zadního o 9, resp. 4 %. Za rok 2024 oproti CZV a CPV se průměrné SC hovězího masa meziročně mírně snížily. Cena vč. DPH u hovězího předního bez kosti byla v ČR v průměru 207,40 Kč (meziročně -2 %) a cena vč. DPH u hovězího zadního bez kosti dosáhla ročního průměru 267,38 Kč (meziročně -2 %).

5. VÝSLEDKY KONTROLY UŽITKOVOSTI (KU) DOJENÝCH KRAV

Kontrola užítkovosti (KU) se řídí pravidly mezinárodní organizace ICAR (Mezinárodní výbor pro kontrolu užítkovosti). Kontrolu užítkovosti u dojených plemen upravuje ICAR Guidelines, Sekce 2: Section 02 - Cattle Milk Recording. Vedle těchto pravidel existují národní pravidla pro KU. V ČR se jedná např. o Zákon o šlechtění a plemenitbě, zásady a metodiky vydávané ČMSCH, a. s., normy ISO a další související předpisy. ČR zastupuje v organizaci ICAR od roku 1991 ČMSCH, a.s., od roku 2015 je členem ICAR také Chovatelské družstvo Impuls, družstvo.

Uváděné výsledky KU (zjištěné metodou A), zpracované za kontrolní rok trvající od 1. 10. do 30. 9. dalšího kalendářního roku, se vztahují ke konci příslušného kontrolního roku.

Tab. 14: Rozsah kontroly užítkovosti v ČR

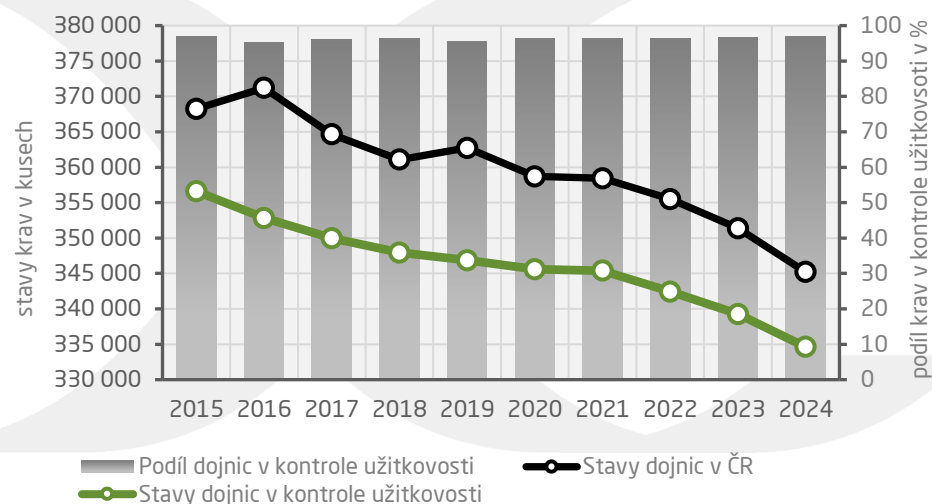
Rok	Dojnic (Ø stav)	Krav v KU		Metoda kontroly užítkovosti (% krav)		
		celkem	% ¹⁾	A4 (A4P,R)	A4A	AT (A4T)
2020	358 699	345 587	96,3	38,5	60,5	1,0
2021	358 437	345 397	96,4	36,3	62,7	0,9
2022	355 488	342 426	96,3	33,4	65,5	1,0
2023	351 381	339 272	96,6	35,6	63,4	1,0
2024	345 204	334 623	96,9	28,9	70,0	1,1

¹⁾ z celkového počtu dojenic

Pramen: ČMSCH, a. s.,

V roce 2024 bylo do kontroly užítkovosti zapojeno 362 452 krav, což je 92,3 % z jejich průměrného stavu v daném roce (graf 14). Podíl krav v ČR zapojených do kontroly užítkovosti patří mezi nejvyšší v rámci členských zemí ICAR. Meziročně nedochází k výraznějším změnám průměrného stavu dojenic v ČR (tab. 14), zejména v posledních dvou letech však dochází k poklesu stavu krav, zapojených do kontroly užítkovosti a zároveň i k jejich podíl ku celkovému stavu krav v evidenci.

Graf 14: Rozsah kontroly užítkovosti v ČR

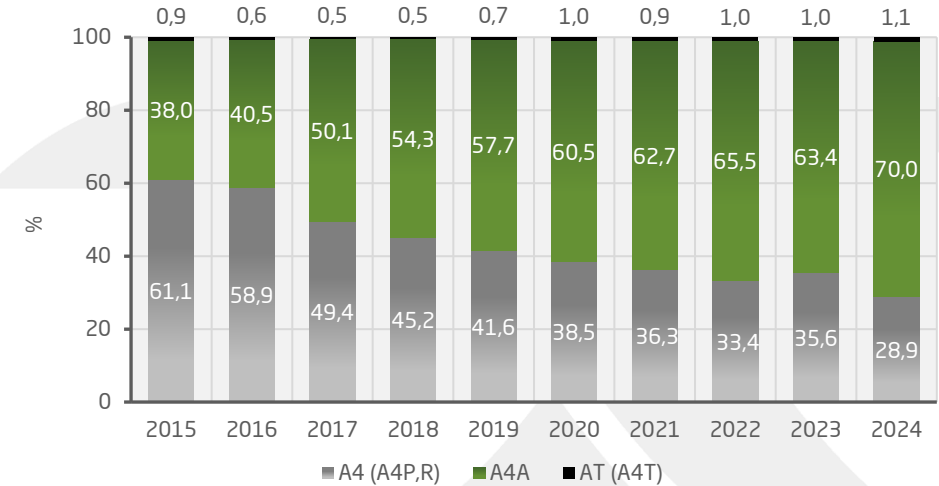

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z dlouhodobého pohledu dochází k poklesu podílu metody KU A4 (A4P), v jejímž rámci se odebírá poměrný vzorek mléka z celkového výdojku, pod 50 %. Naproti tomu roste podíl metody A4A se zjišťováním množství nadojeného mléka podle celkového výdojku, resp. podle součtu dílčích výdojků za kontrolní den. K analýzám je odebírán alternativní vzorek

(jeden měsíc z večerního a druhý měsíc z ranního dojení). Obsah složek mléka je korigován podle speciálních certifikovaných metodik. Podíl této metody překročil již poněkoličtější v kontrolním roce 50 %. Podíl metody AT byl stejně jako v minulých letech zanedbatelný (graf 15).

Graf 15: Metody kontroly užítkovosti (% krav)

Pramen: ČMSCH, a. s.

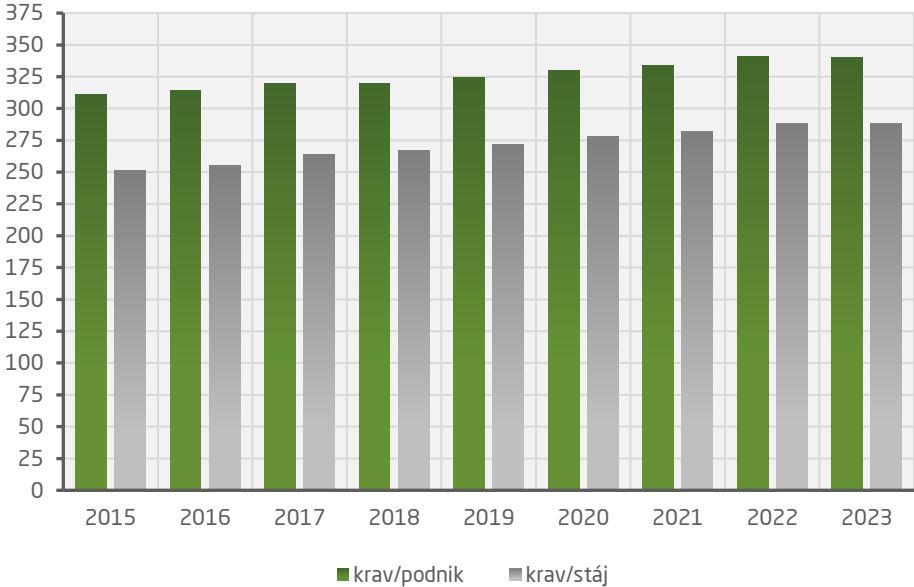
Počet podniků a stájí zapojených do kontroly užítkovosti se v letech 2020 až 2024 mírně snižoval. V roce 2024 bylo do kontroly užítkovosti zapojeno 1005 podniků a 1 184 stájí, přičemž meziročně došlo v tomto roce naopak k mírnému nárůstu v řádu jednotek podniků i stájí. Průměrná velikost podniků a stájí podle počtu krav, se v posledních letech drží na ustálené hodnotě. V roce 2024 připadalo na jeden podnik 335 krav a na jednu stáj 284 krav (tab. 15). Průměrná velikost podniků a stájí patří mezi nejvyšší v rámci států Evropské unie i v rámci členských zemí ICAR.

Tab. 15: Počet podniků a stájí s chovem krav v kontrole užítkovosti

Rok	Podniků	Krav v KU	Krav/podnik	Stájí s KU	Krav/stáj
2020	1 046	345 587	330	1 243	278
2021	1 035	345 397	334	1 224	282
2022	1 004	342 426	341	1 188	288
2023	999	339 307	340	1 182	288
2024	1 005	336 687	335	1 184	284

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 16: Počet podniků a stájí s chovem krav v kontrole užítkovosti

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 16 je zřejmé, že vysoký podíl krav byl v roce 2024 chován v podnicích s průměrnou velikostí stáda nad 500 krav. V souladu s velikostí podniků se vyvíjela i situace s rozdělením stájí podle průměrné velikosti. V roce 2024 připadalo v KU v průměru na jeden podnik 1,2 stáje. V případě podniků nad 500 kusů krav to bylo více, a to 1,5.

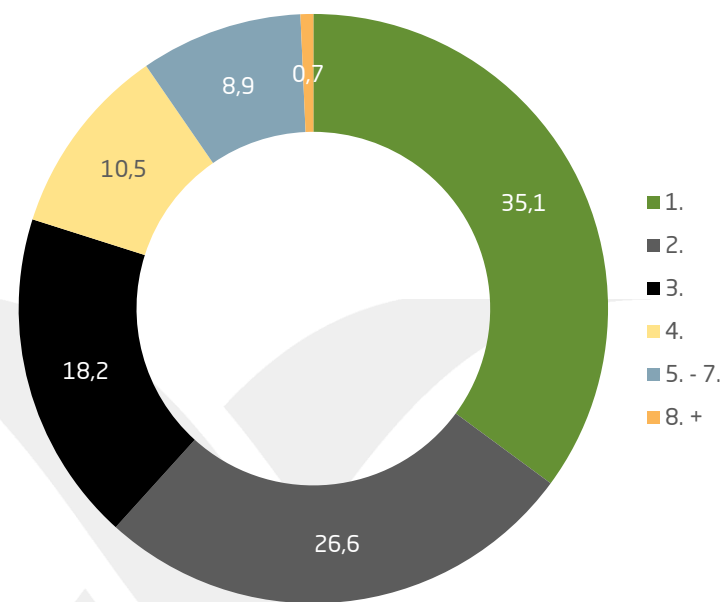
Tab. 16: Podniky a stáje v KU podle počtu chovaných krav v roce 2024

Počet krav	Podniky (n = 1 005)			Stáje (n = 1 184)	
	podniků (%)	stáji/podnik	krav (%)	stáji (%)	krav (%)
1 až 10	3,0	1,0	0,0	3,4	0,1
11 až 30	3,1	1,0	0,2	3,9	0,3
31 až 50	4,3	1,0	0,5	4,3	0,6
51 až 100	12,5	1,0	2,8	12,2	3,2
101 až 150	8,1	1,0	3,0	8,6	3,8
151 až 200	7,3	1,1	3,8	8,2	5,0
201 až 300	16,0	1,1	12,0	18,7	16,6
301 až 400	13,1	1,1	13,6	15,4	18,6
401 až 500	10,3	1,3	13,8	9,8	15,2
nad 500	22,3	1,5	50,2	15,6	36,7

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 17 vyplývá, že zastoupení krav na prvních třech laktacích se v letech 2020 až 2024 pohybovalo v poměrně malém rozmezí mezi 79,0 až 79,3 %. Průměrné pořadí laktace se v letech 2020 až 2024 nezměnilo a bylo 2,4.

Graf 17: Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace v roce 2024

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 17: Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace

Rok	Krav (tis.)	Pořadí laktace						
		1.	2.	3.	4.	5. - 7.	8. +	Ø
2020	345,6	34,4	27,1	17,6	10,6	9,6	0,7	2,4
2021	345,3	34,3	26,6	18,4	10,6	9,4	0,7	2,4
2022	342,4	34,4	26,4	18,3	11,0	9,2	0,7	2,4
2023	339,3	34,3	26,5	18,2	11,0	9,3	0,6	2,4
2024	336,7	35,1	26,6	18,2	10,5	8,9	0,7	2,4

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 18 je zjevné, že za poslední roky dochází ke každoročnímu zvyšování dojivosti. Za rok 2024 se meziročně zvýšila oproti roku 2023 o 387 kg. Došlo k mírnému procentuálnímu poklesu obsahu tuku a nepatrnému nárustu obsahu bílkovin. V roce 2024 ukončilo normovanou laktaci téměř 288 tisíc krav, a to při průměrné délce laktace 296 dnů s průměrnou dojivostí 10 128 kg mléka.

Tab. 18: Výsledky kontroly mléčné užitkovosti krav (hlavní ukazatele)

Rok	Krav ¹⁾	Počet dnů laktace	Mléko (kg)	Tuk %	Bílkoviny %	Kg	Laktóza %
2020	292 817	296	9 255	3,95	3,46	321	4,99
2021	291 683	296	9 443	3,91	3,42	323	4,97
2022	292 769	296	9 530	3,92	3,42	326	4,98
2023	290 161	296	9 741	3,89	3,42	333	4,94
2024	287 564	296	10 128	3,84	3,43	347	4,93

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ počet krav s uzávěrkou za normovanou laktaci

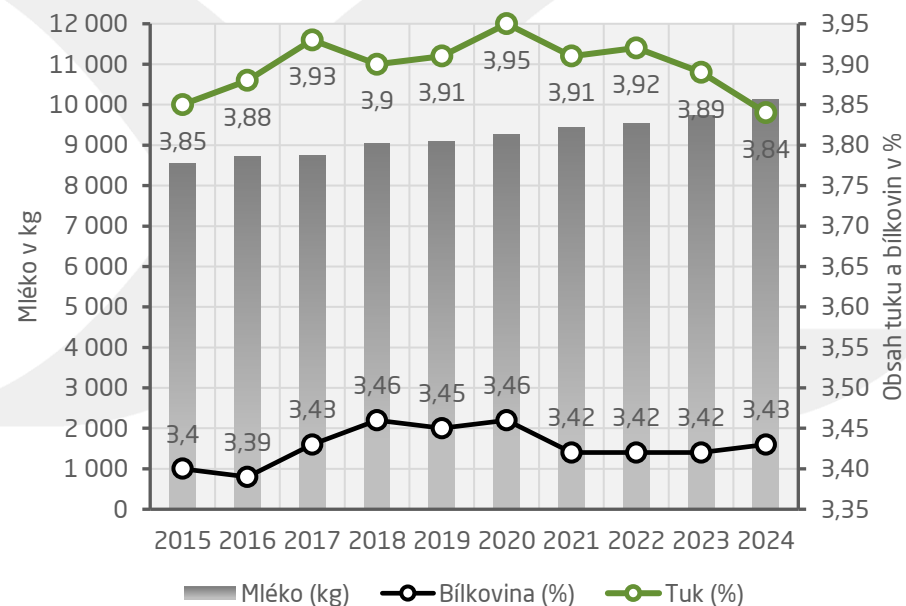
Z dalších ukazatelů v tab. 19 je zřejmé, že se za posledních pět let snížil věk při prvním otelení a došlo ke zkrácení délky mezidobí. V roce 2024 činil průměrný věk při prvním otelení 24 měsíců a 29 dnů a průměrná délka mezidobí byla 389 dní.

Tab. 19: Výsledky kontroly mléčné užitkovosti krav (doplňkové ukazatele)

Rok	Normované laktace	1. Otelení (měs./dnů)	Mezidobí (dnů)
2020	292 062	25/24	397
2021	291 683	25/13	394
2022	292 769	25/08	393
2023	290 161	25/03	390
2024	287 564	24/29	389

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 18: Dojivost, obsah tuku a bílkovin v KU

Pramen: ČMSCH, a. s.

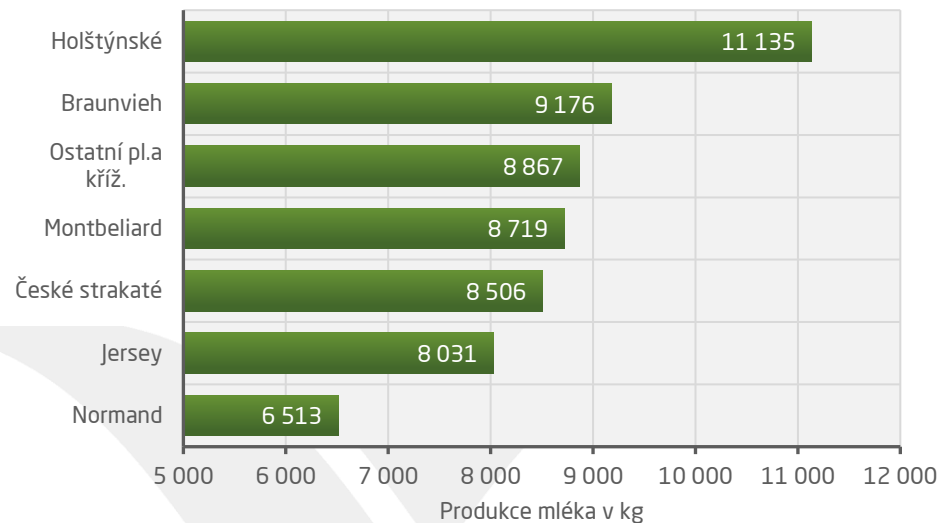
S užitkovostí krav souvisí i zastoupení krav podle dojivosti v jednotlivých intervalech (tab. 20). V souladu s růstem užitkovosti v posledních letech dochází ke snižování podílu krav v intervalech s nižší užitkovostí a zvyšuje se podíl krav v intervalech s dojivostí vyšší. Např. v roce 2020 byla zhruba třetina krav v intervalu na 10 tis. kg a za rok 2024 to bylo již 50 %.

Tab. 20: Podíl krav v KU podle dojivosti krav za normované laktace (%)

Rok	Mléka na krávu za normovanou laktaci (tis. kg)						
	do 5	5 až 6	6 až 7	7 až 8	8 až 9	9 až 10	nad 10
2020	2,3	4,8	9,4	14,4	16,8	16,5	35,8
2021	2,2	4,3	8,5	13,4	16,4	16,4	38,8
2022	1,9	4,0	8,2	13,0	16,1	16,4	40,4
2023	1,5	3,3	7,4	11,9	15,6	16,5	44,0
2024	1,3	2,6	5,6	10,0	14,1	16,3	50,1

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 19: Výsledky kontroly užitkovosti podle plemen v roce 2024 v ČR

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 21 vyplývá, že v roce 2024 dosáhly nejvyššího počtu laktací holštýnské dojnice (63 %) před českými strakatými plemenicemi (35 %). Podíl ostatních plemen byl v kontrole užitkovosti výrazně nižší (dohromady 2 %). Ze všech hodnocených plemen nejvíce mléka za normovanou laktaci (11 135 kg) nadojily dojnice holštýnského plemene (graf 19). Dojnice českého strakatého skotu ve srovnání s holštýnskými měly kromě nižší dojivosti, vyšší obsah tuku a bílkovin a kratší mezidobí. Naproti tomu nejnižší průměrnou užitkovost měli dojnice plemena Normand. Mezi hodnocenými plemeny existuje variabilita v obsahu tuku, bílkovin i v délce mezidobí. Nejvyšší obsahy složek měly dojnice plemena Jersey a nejkratší mezidobí bylo u plemena Montbeliard.

Tab. 21: Výsledky kontroly užítkovosti podle plemen v roce 2024

Plemeno	Počet laktací	Mléko (kg)	Obsah tuku (%)	Prod. tuku (kg)	Obsah bílk. (%)	Prod. bílk. (kg)	Mez. (dny)
Holštýnské	177 136	11 135	3,81	424	3,38	377	390
České strakaté	98 526	8 506	3,91	332	3,53	300	386
Montbeliard	3 865	8 719	3,96	346	3,60	314	384
Braunvieh	1 190	9 176	3,97	364	3,56	327	420
Jersey	962	8 031	4,61	370	3,94	316	388
Normand	160	6 513	3,98	259	3,51	229	411
Ostatní plemena a kříženci	1 216	8 867	3,88	344	3,43	304	399

Pramen: ČMSCH, a. s.

Počet vyřazených krav z kontroly užítkovosti se v roce 2024 (tab. 22) mezeročně snížil o 1 661 kusů a bylo celkem z krav zařazených do kontroly užítkovosti vyřazeno 124 469. Podíl ze stáda vyřazených krav celkem v roce 2024 (včetně rušení kontroly užítkovosti) činil 35,2 %. Průměrné pořadí laktace vyřazených krav se v posledních letech takřka nezměnilo a stejně jako v předchozích letech zůstalo na hodnotě 3,7.

Tab. 22 Vyřazování, pořadí laktace a délka mezidobí krav v KU

Rok	Krav v KU (tis.)	Vyřazeno krav Počet	%	Ø pořadí Laktace ¹⁾	Mezidobí (dnů)
2020	345,6	118,9	34,4	3,7	397
2021	345,4	122,0	35,3	3,7	394
2022	342,4	128,1	37,4	3,7	394
2023	339,3	126,1	37,2	3,7	390
2024	336,7	118,6	35,2	3,7	389

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ vyřazených krav,

Mezi hlavní příčiny vyřazování krav z chovu patří zdravotní problémy (tab. 23). V kontrolním roce 2024 bylo vyřazeno 28 824 krav na první laktaci (24 % všech vyřazených) a 95 645 krav na druhé a vyšší laktaci.

Tab. 23: Příčiny vyřazování krav v KU v ČR v roce 2024

Důvod	1. laktace		2. a vyšší laktace		Celkem	
	ks	%	ks	%	ks	%
Rušení KU	1 594	0,1	1 829	0,0	3 423	0,0
Užitkovost	3 110	0,1	7 057	0,1	10 167	0,1
Vysoký věk	23	0,0	1 013	0,0	1 036	0,0
Ost. zoo důvody	1 467	0,1	4 434	0,0	5 901	0,0
Onemoc. vemene	2 966	0,1	15 075	0,2	18 041	0,1
Plodnost	5 236	0,2	16 155	0,2	21 391	0,2
Těžký porod	974	0,0	8 282	0,1	9 256	0,1
Ostatní zdrav.	9 114	0,3	27 324	0,3	36 438	0,3
Onem. konč.	2 524	0,1	8 952	0,1	11 476	0,1
Úraz, poranění	895	0,0	2 035	0,0	2 930	0,0
Metabolic. onem.	840	0,0	3 177	0,0	4 017	0,0
Respirační onem.	81	0,0	290	0,0	371	0,0
Vyřaz. nákaza	0	0,0	22	0,0	22	0,0
Celkem	28 824		95 645		124 469	

Pramen: ČMSCH, a. s.

Doplňkovým ukazatelem charakterizujícím dlouhověkost je průměrné pořadí laktace krav a jejich podíly na jednotlivých laktacích. Ve sledovaných ukazatelích v tab. 24 nebyly v letech 2020 až 2024 zaznamenány výraznější výkyvy. Celkové pořadí laktace za posledních pět let bylo neměnné a činilo 2,4. Ve stádě bylo v roce 2024 přes 60 % krav na první a druhé laktaci a 38,5 % na třetí a vyšší laktaci, přičemž na 5. a vyšší bylo necelých 10 % krav.

Tab. 24: Průměrné pořadí laktace krav v kontrole užitkovosti

Rok	Průměrné pořadí laktace		Krav na laktacích (%)	
	2. a vyšší	Celkem	3. a vyšší	5. a vyšších
2020	3,2	2,4	38,5	10,3
2021	3,1	2,4	39,2	10,2
2022	3,1	2,4	39,2	9,9
2023	3,1	2,4	39,2	9,9
2024	3,1	2,4	38,5	9,6

Pramen: ČMSCH, a. s.

6. KONTROLA UŽITKOVOSTI (KU) MASNÝCH PLEMEN SKOTU

Masná plemena, resp. krávy bez TPM, jsou jedinou kategorií skotu, jejichž početní stavy dlouhodobě rostly, mimo jiné v důsledku významné ekonomické podpory tohoto způsobu chovu. K 31. 12. 2024 se jich chovalo na území ČR dle evidence ČSÚ celkem 220 tis. kusů. Kontrolu užitečnosti masných plemen podle národních a mezinárodních směrnic zajišťují pracovníci Českého svazu chovatelů masného skotu, z. s.

VÝSLEDKY KONTROLY UŽITKOVOSTI

K posouzení úrovně chovu krav bez TPM a realizaci opatření ke zlepšování výsledků je využívána analýza ukazatelů získaných v rámci KU, která se provádí od roku 1991. Kontrolní rok trvá od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku. Rok uváděný v této kapitole je rokem, v němž byla KU za příslušné období uzavřena.

Hlavním ekonomicky významným ukazatelem chovu masných krav je plodnost, resp. počet narozených a odchovaných telat na 100 krav (tab. 25 a graf 20). V posledních pěti letech se počet narozených telat pohyboval mezi 87,7 (2019) a 94,8 % (2021) při průměru 90,6 %.

Tab. 25: Početní stavy krav masných plemen v kontrole užitečnosti (KU)

Rok	Krav bez TPM			Narozeno telat ²⁾	
	Celkem ¹⁾	V KU	%	Celkem	Natalita ³⁾
2019	208 631	23 329	11,2	20 460	87,7
2020	202 647	24 782	12,2	22 203	89,6
2021	211 603	23 830	11,3	22 584	94,8
2022	222 496	23 289	10,5	21 681	93,1
2023	210 809	24 850	11,8	21 876	88,0

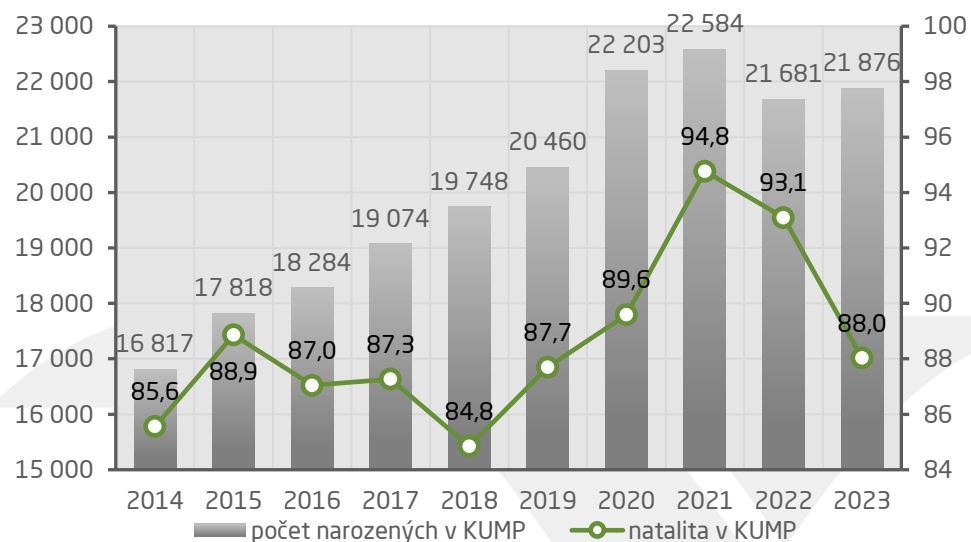
¹⁾ stavy k 31. 12. daného roku;

²⁾ živě narozená telata;

³⁾ na 100 krav v KU.

Pramen: ČMSCH, a. s.

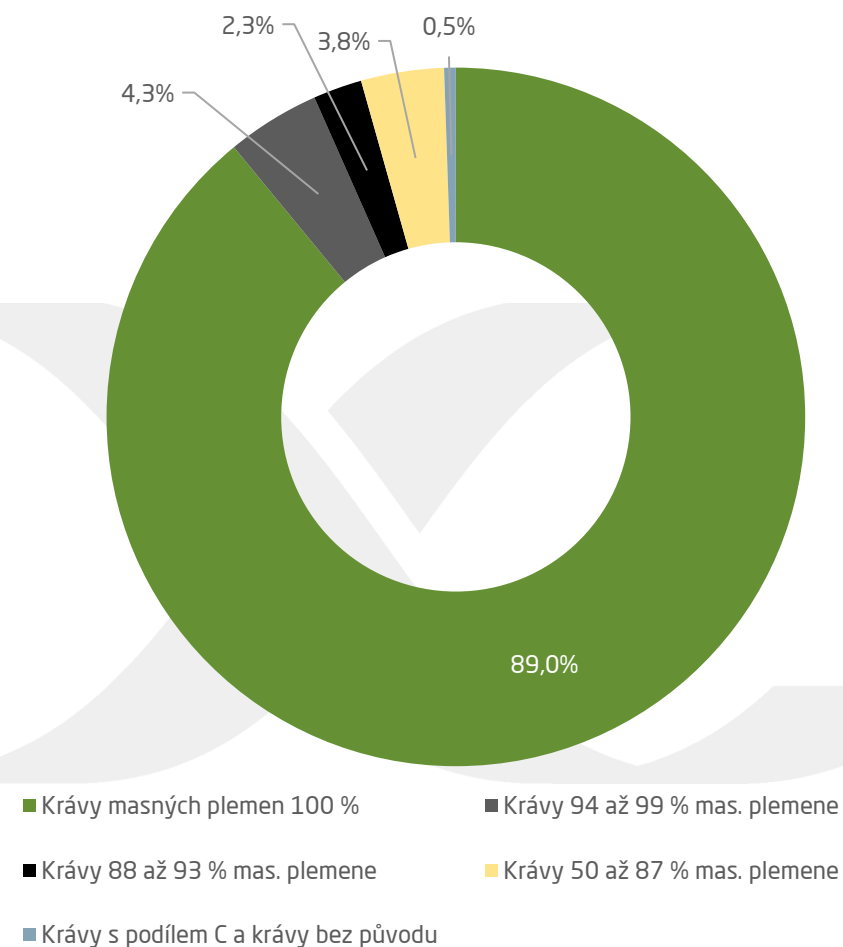
Graf 20: Počet živě narozených telat a natalita u chovu v KU v ČR

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

V kontrole užítkovosti převažovaly krávy s podílem 100 % krve daného plemene (graf 21). Podíl kříženců byl v kontrole užítkovosti nízký. V souladu se zásadami výživy, využívání pastvy a ekonomiky chovu se dlouhodobě uplatňuje sezónní telení krav. Podle údajů v grafu 22 se v období nejvíce telat narodilo v únoru a březnu, nejméně v srpnu a v září.

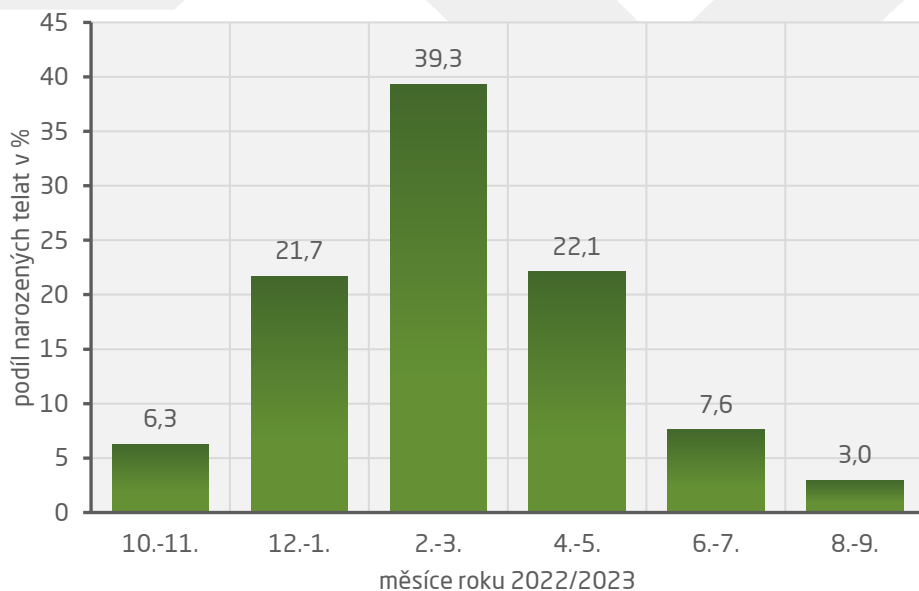
Graf 21: Podíl krav v KU podle krve masných plemen (2023)

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

V průměru u vybraných plemen krav (tab. 26) byl průměrný věk jalovic při 1. otelení tři roky, při mírné variabilitě mezi plemeny. U sledovaných plemen se za rok 2023 pohyboval mezi 2,6 (Aberdeen angus) a 3,4 roky (Highland). Za poslední roky nezaznamenal ukazatel výraznější změnu. Průměrná délka mezidobí v roce 2023 činila 422 dní, což je o 13 dní delší mezidobí než v roce předešlém a téměř srovnatelný výsledek s rokem 2021. Mezi jednotlivými hodnocenými plemeny existovala velká variabilita – v roce 2023 se mezidobí pohybovalo mezi 396 a 488 dny.

Graf 22: Frekvence telení v průběhu kontrolního roku 2023

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Tab. 26: Ukazatele reprodukce krav u vybraných plemen a jejich průměr

Plemeno	Věk při prvním otelení (rok)			Délka mezidobí (dnů)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Aberdeen angus	2,5	2,6	2,6	393	394	402
Belgické modré	2,8	3,0	2,8	445	497	488
Blonde d'Aquitaine	3,4	3,4	3,2	459	442	460
Galloway	3,1	3,0	3,2	421	401	399
Gasconne	2,9	2,9	2,9	403	390	424
Hereford	2,8	2,8	2,9	425	402	417
Highland	3,4	3,2	3,4	426	386	396
Charolais	3,1	3,1	3,1	417	410	427
Limousine	3,1	3,1	3,1	416	400	412
Masný simentál	2,9	2,8	2,8	412	401	417
Piemontese	3,2	2,9	2,9	459	401	414
Salers	2,9	3,0	3,2	411	378	405

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

7. REPRODUKCE A INSEMINACE SKOTU

Plodnost skotu je po mléčné užitkovosti nejvýznamnější užitkovou vlastností. Za ideální se považuje získání jednoho zdravého telete od krávy za rok. Dobré plodnosti krav odpovídají délka inseminačního intervalu do 75 dnů, březost po první inseminaci nad 50 %, inseminační index do 1,5, délka servis periody do 100 dnů a délka mezidobí do 385 dnů. Při vysoké užitkovosti lze tolerovat prodloužení mezidobí na 400 dnů spolu s adekvátním prodloužením inseminačního intervalu a servis periody. Jak je zřejmé z následujících tabulek, existují ve zlepšení ukazatelů plodnosti v mnoha chovech rezervy ke zlepšení ekonomických výsledků výroby mléka.

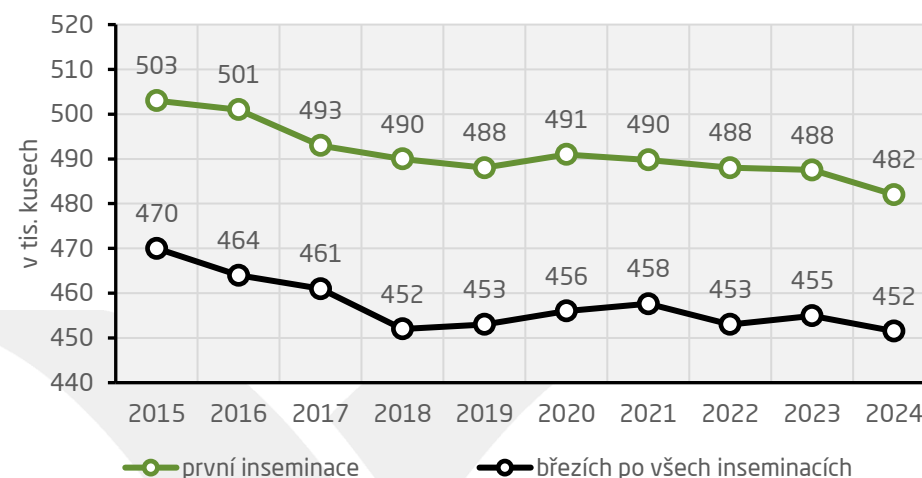
Tab. 27: Počty prvních inseminací a zabřezávání po všech inseminacích

Rok	První inseminace (tis.)			Březích po všech inseminacích (tis.)		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
2020	339	152	491	310	146	456
2021	339	151	490	311	146	458
2022	335	153	488	306	147	453
2023	331	157	488	304	151	455
2024	325	157	482	299	152	452

Pramen: ČMSCH, a. s.

V letech 2020 až 2024 se počty prvních inseminací pohybovaly (tab. 27) mezi 325 a 339 tis. u krav a mezi 151 a 157 tis. u jalovic. V letech 2015 až 2024 (graf 23) se počty inseminací a počty březích snížily. Nízký podíl inseminací krav masných plemen poukazuje na převažující podíl přirozené plemenitby u krav chovaných v systému bez tržní produkce mléka (tab. 28).

Graf 23: Počty prvních inseminací a zabřezávání po všech inseminacích

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 28: První inseminace podle plemenné příslušnosti býků (%)

Rok	1. inseminace celkem (tis.)	Plemena - užitkové typy (% z prvních inseminací)				
		H ¹⁾	C ²⁾	H + C	masná ³⁾	celkem
2020	488	58,0	36,1	94,1	5,9	100
2021	490	57,7	35,5	93,3	6,7	100
2022	488	57,9	35,2	93,1	6,9	100
2023	488	58,1	34,7	92,8	7,2	100
2024	482	58,6	34,2	92,8	7,2	100

Pramen: ČMSCH, a. s.

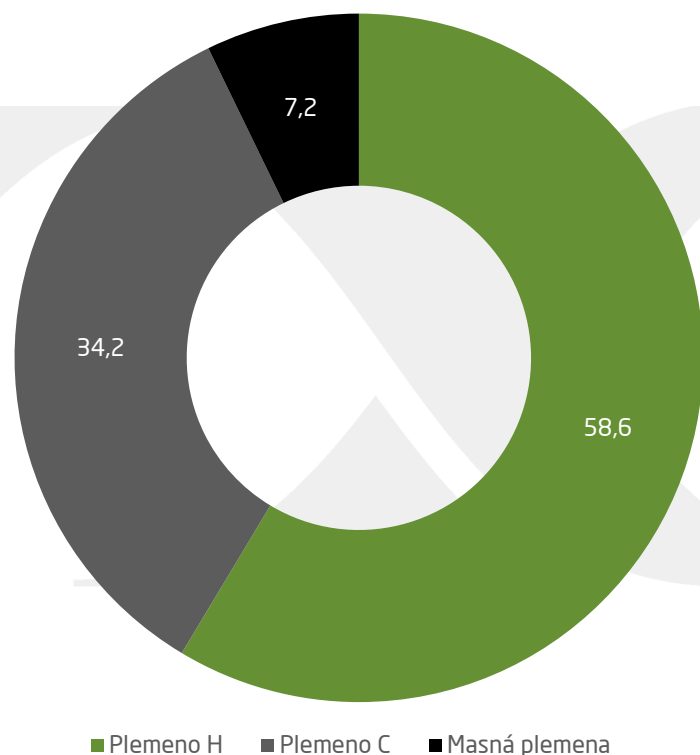
¹⁾ včetně ostatních dojených plemen;

²⁾ včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí;

³⁾ včetně býků českého strakatého plemene - zlepšovatelů masné užitkovosti.

Na celkovém počtu prvních inseminací se v roce 2024 podílely 58,6 % krávy holštýnského plemene (včetně ostatních dojných plemen), 34,2 % dojnice českého strakatého plemene (včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí) a 7,2 % masná plemena skotu (graf 24).

Graf 24: První inseminace podle plemenné příslušnosti v roce 2024

Pramen: ČMSCH, a. s.

plemeno H je včetně ostatních dojených plemen;

plemeno C je včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí;

masná plemena jsou včetně býků českého strakatého plemene - zlepšovatelů masné užitkovosti.

Vzhledem k ekonomickému významu plodnosti by měly být krávy inseminovány po otelení poprvé v průměru o 10 dnů dříve, zabřezávání by mělo být o 5 až 10 % vyšší a SP a mezidobí by měly být o 10 až 15 dnů kratší. Výsledky chovů s vysokou užitkovostí a dobrou reprodukcí potvrzují, že lze tyto dva základní ukazatele v praxi úspěšně skloubit. Nevyhovující plodnost je (podle literárních údajů) až z 60 % způsobena nedostatky v managementu a ze 40 % ve výživě a krmení dojnic. Často je možno plodnost zlepšit pomocí ekonomicky méně náročných opatření. Patří mezi ně zlepšení organizace a řízení práce a sledování a evidence příznaků říje.

Tab. 29: Počty prvních a všech inseminací v roce 2024

Měsíce roku	I. inseminace			Všechny inseminace		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
leden	27 110	12 439	39 549	58 129	21 408	79 537
únor	28 007	13 302	41 309	57 073	22 353	79 426
březen	27 296	12 612	39 908	56 018	21 761	77 779
duben	28 185	12 978	41 163	57 272	22 352	79 624
květen	27 517	13 175	40 692	57 906	22 720	80 626
červen	22 095	11 411	33 506	48 105	19 886	67 991
červenec	22 631	12 413	35 044	49 749	20 987	70 736
srpen	25 570	13 017	38 587	58 917	22 214	81 131
září	25 907	12 232	38 139	60 686	21 216	81 902
říjen	28 379	12 881	41 260	66 354	22 751	89 105
listopad	25 845	12 093	37 938	61 058	21 588	82 646
prosinec	24 642	11 654	36 296	55 085	20 415	75 500

Pramen: ČMSCH, a. s.

Počty prvních a všech inseminací v jednotlivých měsících roku 2024 jsou uvedeny v tab. 29. Vyplývá z ní rovnoměrné rozložení v průběhu roku. Podle tab. 30 bylo v roce 2024, stejně jako v letech minulých, nejlepších výsledků v zabřezávání po první i všech inseminacích dosaženo u krav masných plemen skotu. České strakaté plemenice měly vyšší úroveň zabřezávání než holštýnské. Bez ohledu na plemeno v roce 2024 v ČR činila březost po první inseminaci u krav 43,1 %, u jalovic 57,9 % a celkem 47,9 %. Po všech inseminacích byla březost u všech plemen 42,0 % u krav, 56,0 % u jalovic a 45,9 % celkem.

Tab. 30: Zabřezávání plemenic skotu podle plemen v roce 2024

Plemeno	Krávy		Jalovice		Celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%
po 1. inseminaci						
České strakaté	53 901	47,1	29 815	58,7	83 716	50,7
Holštýnské	72 098	39,0	55 993	56,7	128 091	45,2
Masná a ostatní	13 068	55,5	4 687	70,3	17 755	58,7
po všech inseminacích						
České strakaté	106 343	46,1	48 820	56,4	155 163	48,9
Holštýnské	159 398	38,8	94 068	55,4	253 466	43,7
Masná a ostatní	30 398	47,4	7 685	64,2	38 083	50,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

8. KONTROLA VÝKRMNOSTI BÝKŮ ČESKÉHO STRAKATÉHO PLEMENE

Produkce kvalitního hovězího masa je významnou užitkovou vlastností českého strakatého skotu. Do tříd E+U+R bylo v roce 2024 zařazeno 93,2 % býků plemenné skupiny C1, 86,9 % býků plemenné skupiny C2 a 82,5 % býků plemenné skupiny C3. Podíl býků zařazených do třídy zmasilosti P byl minimální (tab. 31).

Tab. 31: Třídy zmasilosti býků českého strakatého plemene v roce 2024

Plemenná skupina	Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (%)					
	E	U	R	E+U+R	O	P
C1	1,39	47,03	44,73	93,15	6,48	0,37
C2	1,02	34,01	51,86	86,89	12,77	0,34
C3	0,18	26,36	55,95	82,49	16,73	0,78

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

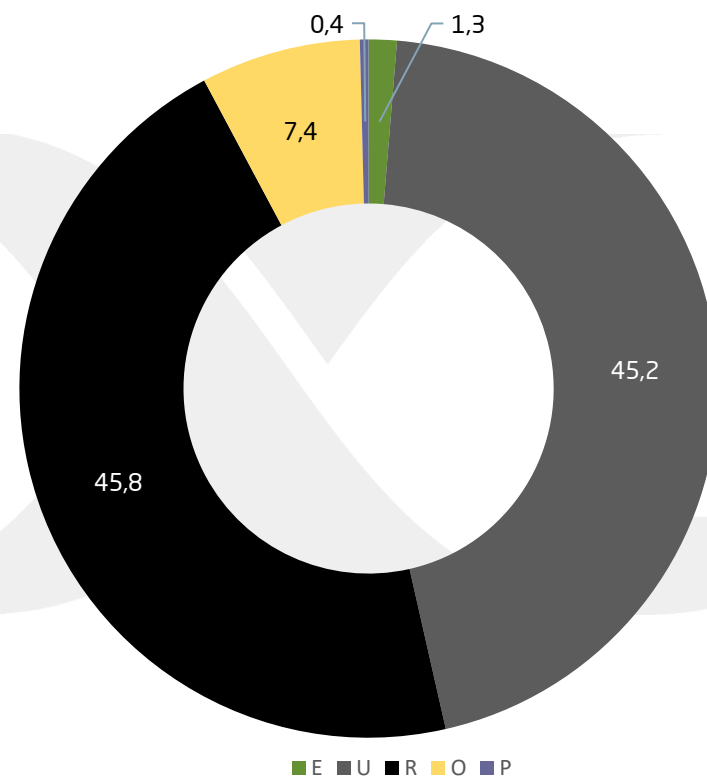
Tab. 32: Vývoj tříd zmasilosti JUT býků českého strakatého plemene

Třída	Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (%)				
	2020	2021	2022	2023	2024
E	0,7	0,8	0,7	0,6	1,3
U	34,4	32,3	40,5	41,6	45,2
R	54,2	53,9	50,9	48,7	45,8
E+U+R	89,3	86,9	92,1	90,9	92,2
O	10,2	12,5	7,6	8,6	7,4
P	0,5	0,6	0,3	0,5	0,4

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Z tabulky 32 je patrné, že se v letech 2020 až 2024 podíl jatečných býků v nejvyšších třídách zmasilosti E a U zvýšil, a naopak poklesl podíl býků ve třídě O. V roce 2024 bylo ve třídě U a R zastoupeno 45,2 a 45,8 % býků (graf 25).

Graf 25: Zastoupení býků ve třídách zmasilosti v % (2024)

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

9. VYBRANÉ ÚDAJE Z ÚSTŘEDNÍ EVIDENCE SKOTU (ÚE)

Organizací pověřenou vedením ústřední evidence, resp. identifikací a registrací skotu, je ČMSCH, a. s. ÚE je významnou součástí společné organizace trhu s živočišnými produkty. Jejím hlavním cílem je možnost sledování pohybu (přesunů) zvířat v případě výskytu nakažlivých chorob, současně je nezbytným podkladem pro přímé a další platby vyplácené na zvířata a na plochu. Systém identifikace a registrace skotu je uveden v legislativě Evropské unie a z ní odvozených domácích předpisech vymezujících úkoly a povinnosti všech „účastníků“ chovu skotu. Chovatelů se týkají hlavně povinnosti hlásit ve stanovených termínech a předepsaným způsobem pověřené organizaci údaje o narození, úhynech a přesunech zvířat (nákupy, prodeje aj.), vést stájový registr zvířat, uchovávat předepsané doklady a umožnit pověřeným osobám provádění kontrol. ČMSCH, a. s., jako organizace pověřená vedením ÚE, vydává metodické „Pokyny pro chovatele“, ve kterých je charakterizován způsob provádění identifikace a registrace jednotlivých druhů zvířat a detailně jsou specifikovány povinnosti chovatelů. Základními výrobními a organizačními jednotkami chovu skotu jsou zemědělské podniky (chovy) a jejich hospodářství.

STAVY SKOTU A VELIKOST PODNIKŮ

Z tab. 33 je patrné, že se k 31. 12. 2024 choval skot v 17 421 podnicích. Nejvyšší podíl tvořily podniky s 1 až 10 kusy skotu, na které ale připadalo pouze 2,3 % zvířat. Více než třetina skotu byla chována v podnicích s více než 1 000 kusy skotu. ČR patří mezi země s nejvyšší průměrnou velikostí stád s chovem skotu v EU.

Tab. 33: Zemědělské podniky s chovem skotu

Počet skotu (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	skotu %
1 - 10ks	8 699	49,9	2,3
11 - 50ks	4 961	28,5	9,0
51 - 200ks	2 404	13,8	16,3
201 - 500ks	646	3,7	14,8
501 - 1000ks	380	2,2	19,6
Nad 1000	331	1,9	37,9
Celkem	17 421		

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Tab. 34: Celkový přehled počtu zvířat dle věku a pohlaví

Věk	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
Do 3 měsíců	45 035	59 792	104 827
3 - 6 měsíců	33 542	56 704	90 246
6 měsíců - 1 rok	92 891	140 786	233 677
1 - 2 roky	96 553	215 280	311 833
2 - 3 roky	9 894	156 770	166 664
3 - 4 roky	3 441	126 182	129 623
4 - 5 let	2 249	96 490	98 739
5 - 6 let	1 536	70 621	72 157
6 - 7 let	968	49 115	50 083
7 - 8 let	801	35 471	36 272
Nad 8 let	2 218	100 621	102 839
Celkem	289 128	1 107 832	1 396 960

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

K 31. 12. 2024 bylo v ústřední evidenci 1 396 960 kusů skotu (tab. 34), z čehož bylo 289 128 býků (21 %) a 1 107 832 kusů zvířat samičího pohlaví (79 %). Nejvíce zastoupenou skupinou podle věku byla zvířata ve věku 1 až 2 let (22 %). Zhruba polovina chovaných zvířat byla ve věku 6 měsíců až 3 let. Stejně jako u chovu skotu celkem připadal nejvyšší podíl podniků s chovem dojených krav na interval 1 až 10 kusů (tab. 35). Podíl dojených krav byl ale v této skupině zanedbatelný a dosáhl pouze 1,1 %. Nejvyšší podíl dojených krav byl chován v podnicích nad 200 kusů. Přehled o zemědělských podnicích podle počtu krav k 31. 12. 2024 celkem uvádí tab. 36 a podle počtu býků tab. 37.

Tab. 35: Zemědělské podniky podle počtu dojených krav

Počet skotu (kusů)	n	%	skotu %
1 - 10ks	1 885	59,4	1,1
11 - 50ks	327	10,3	2,4
51 - 200ks	342	10,8	10,5
201 - 500ks	398	12,5	37,7
501 - 1000ks	184	5,8	35,1
Nad 1000	36	1,1	13,3
Celkem	3 172		

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Tab. 36: Zemědělské podniky podle počtu krav

Počet skotu (kusů)	n	%	skotu %
1 - 10ks	6 283	53,6	3,8
11 - 50ks	3 413	29,1	13,4
51 - 200ks	1 231	10,5	20,4
201 - 500ks	544	4,6	29,9
501 - 1000ks	207	1,8	23,6
Nad 1000	41	0,3	9,0
Celkem	11 719		

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Tab. 37: Vývozy skotu podle údajů ústřední evidence

Rok	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem (kusů)
2018	174 834	96 599	271 433
2019	168 451	102 937	271 388
2020	152 381	105 389	257 770
2021	156 818	104 709	261 527
2022	163 092	108 562	271 654
2023	168 660	116 967	285 627
2024	165 727	111 261	276 988

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

VÝVOZ A DOVOZ ŽIVÉHO SKOTU

V letech 2020 a 2021 došlo ke dvěma mírným propadům v počtu vyvezených živých zvířat, v předloňském roce byl ale tento počet nejvyšší za posledních pět let (tab. 38) a vloni byl i tak překonán, což naznačuje vzestupný trend, ke kterému došlo i přesto, že do Německa bylo oproti letům minulým vyvezeno minimální množství býků.

Tab. 38: Zemědělské podniky podle počtu býků

Počet skotu (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	skotu %
1 - 10ks	7 292	74,9	14,0
11 - 50ks	1 769	18,2	22,5
51 - 200ks	521	5,4	31,2
201 - 500ks	132	1,4	22,2
501 - 1000ks	15	0,2	5,6
Nad 1000	6	0,1	4,5
Celkem	9 735		

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Tab. 39: Vývoz zvířat podle věku a pohlaví v roce 2024

Věk	♂		♀	
	počet	%	počet	%
Do 366 dnů	117 367	70,8	32 907	29,6
367 až 732	42 251	25,5	34 356	30,9
Více než 732	6 109	3,7	43 998	39,5
Celkem	165 727		111 261	

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

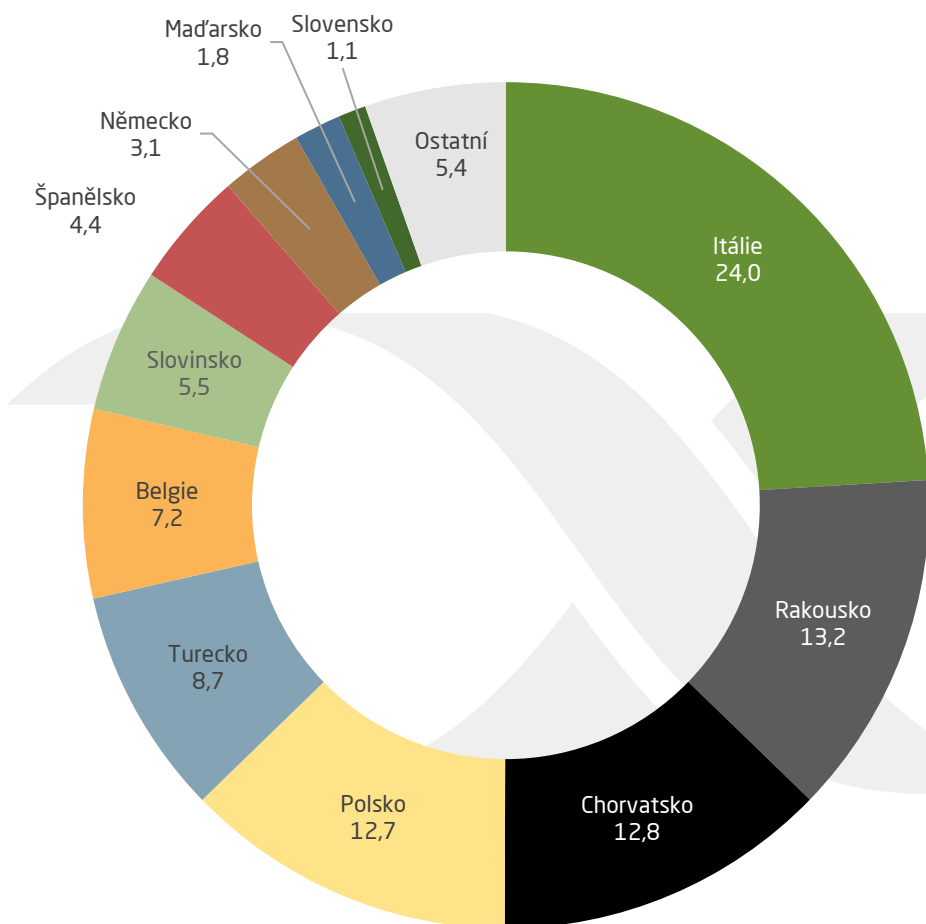
Tab. 40: Vývoz skotu z ČR v roce 2024 dle zemí

Země	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem kusů	%
Itálie	52 554	14 052	66 606	24,0
Rakousko	9 455	27 102	36 557	13,2
Chorvatsko	21 085	14 371	35 456	12,8
Polsko	20 989	14 174	35 163	12,7
Turecko	9 448	14 696	24 144	8,7
Belgie	19 479	492	19 971	7,2
Slovinsko	8 590	6 661	15 251	5,5
Španělsko	12 170	109	12 279	4,4
Německo	1 457	7 251	8 708	3,1
Maďarsko	4 831	133	4 964	1,8
Slovensko	1 494	1 444	2 938	1,1
Libanon	1 290	1 020	2 310	0,8
Kosovo	700	1 587	2 287	0,8
Kazašská republika	2	1 958	1 960	0,7
Bosna a Hercegov.	453	1 149	1 602	0,6
Nizozemsko	718	568	1 286	0,5
Irák	709	429	1 138	0,4
Ukrajina	2	1 124	1 126	0,4
Řecko	156	846	1 002	0,4
Egypt	1	982	983	0,4
Gruzie	10	192	202	0,1
Rumunsko	90	110	200	0,1
Kyrgyzstán	3	183	186	0,1
Rusko	7	122	129	0,0
Ázerbájdžánská rep.	0	102	102	0,0

Země	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem kusů	%
Republika Srbsko	13	64	77	0,0
Bulharsko	0	66	66	0,0
Spojené království	0	65	65	0,0
Moldavsko	0	64	64	0,0
Černá Hora	0	64	64	0,0
Kostarika	16	20	36	0,0
Makedonie	0	31	31	0,0
Arménie	0	30	30	0,0
Francie	4	0	4	0,0
Lotyšsko	1	0	1	0,0
Celkem	165 727	111 261	276 988	

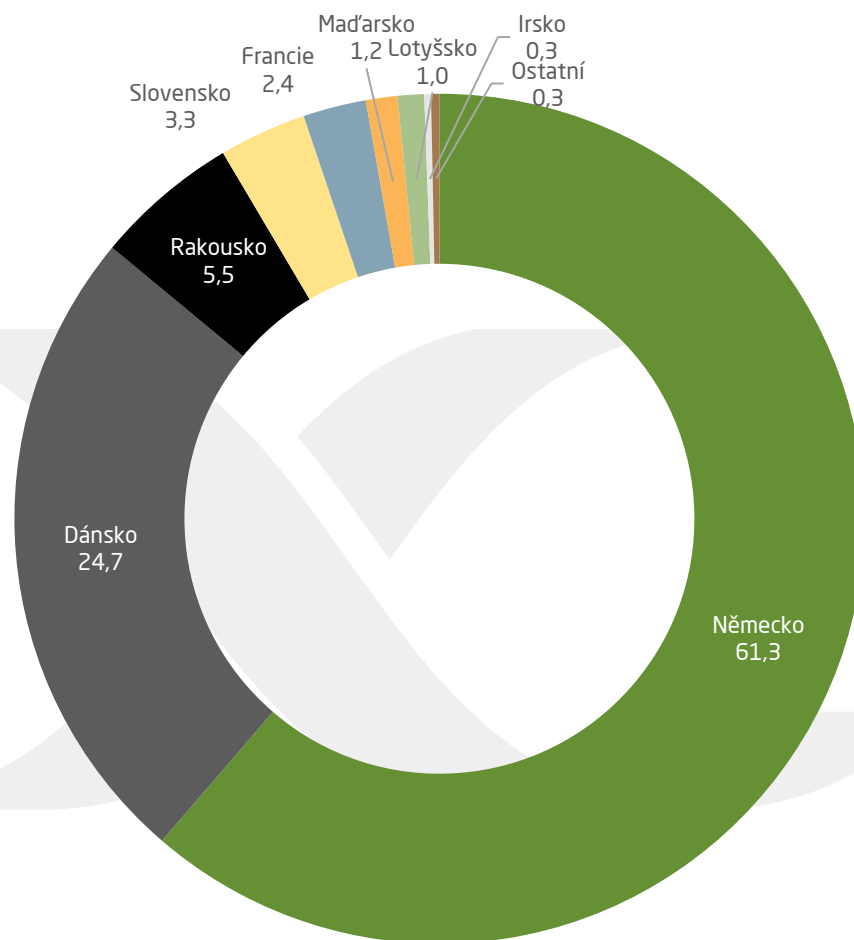
Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Graf 26: Vývoz skotu z ČR v roce 2024

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Graf 27: Dovoz skotu do ČR v roce 2024

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

Hlavními obchodními vývozními partnery v roce 2024 (tab. 40 a graf 26) byly Itálie, Rakousko, Chorvatsko a Polsko. Tyto čtyři země se podílely na nadpoloviční většině z celkových vývozů živého skotu z ČR v roce 2024. Při vývozu převažovala zvířata samčího pohlaví. Dovoz skotu do ČR byl zanedbatelný a většina dovozů byla realizována z Německa (přes 60 % všech dovozů skotu do ČR). Z bilance zahraničního obchodu vyplývá vysoký převis vývozů nad dovozy živého skotu, resp. vysoké kladné „početní“ saldo.

Tab. 41: Dovoz skotu do ČR v roce 2024

Země	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem kusů	%
Německo	50	4 040	4 090	61,3
Dánsko	14	1 633	1 647	24,7
Rakousko	8	358	366	5,5
Slovensko	204	18	222	3,3
Francie	37	123	160	2,4
Maďarsko	50	30	80	1,2
Lotyšsko	66	1	67	1,0
Irsko	5	12	17	0,3
Lucembursko	0	7	7	0,1
Nizozemsko	0	4	4	0,1
Rumunsko	4	0	4	0,1
Polsko	3	0	3	0,0
Alžírsko	0	1	1	0,0
Palestinská území	0	1	1	0,0
Švýcarsko	0	1	1	0,0
Celkem	441	6 229	6 670	

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

STAVY SKOTU PODLE PŘEVAŽUJÍCÍHO PLEMENE

Tab. 42 uvádí přehled o stavech skotu v ústřední evidenci podle převažujícího plemene. Z dojných plemen je v ČR nejvíce chován Holštýnský a Český strakatý skot. Z masných plemen jsou to zejména plemena Charolais, Limousine a Aberdeen angus.

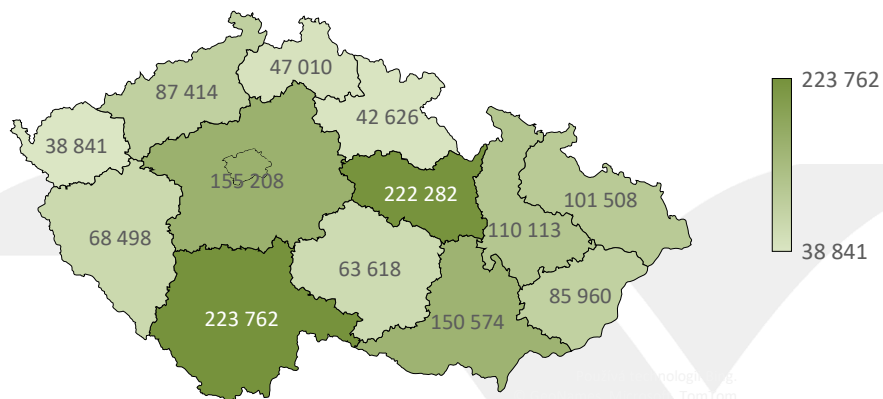
Tab. 42: Stavy skotu podle převažujícího plemene

Převažující plemeno	Býci	Jalovice	Krávy	Jalovice + krávy	SUMA
Holštýnské	44 931 ✓	202 795 ✓	200 930 ✓	403 725 ✓	448 656 ✓
České strakaté	102 233 ✓	138 155 ✓	138 649 ✓	276 804 ✓	379 037 ✓
Charolais	29 720 ✓	47 808 ✓	65 857 ✓	113 665 ✓	143 385 ✓
Limousine	33 414 ✓	46 501 ✓	42 778 ✓	89 279 ✓	122 693 ✓
Aberdeen angus	26 822 ✓	32 708 ✓	39 332 ✓	72 040 ✓	98 862 ✓
Masný simentál	9 733 ✓	12 339 ✓	14 932 ✓	27 271 ✓	37 004 ✓
Blonde d'Aquitaine	4 079 ✓	7 214 ✓	7 925 ✓	15 139 ✓	19 218 ✓
Hereford	3 075 ✓	4 532 ✓	8 304 ✓	12 836 ✓	15 911 ✓
Červené holštýnské	1 789 ✓	6 061 ✓	7 402 ✓	13 463 ✓	15 252 ✓
Belgické modré	6 984 ✓	6 186 ✓	1 465 ✓	7 651 ✓	14 635 ✓
Montbeliard	4 065 ✓	5 318 ✓	4 528 ✓	9 846 ✓	13 911 ✓
Piemontese	2 349 ✓	3 413 ✓	5 216 ✓	8 629 ✓	10 978 ✓
Galloway	1 857 ✓	2 296 ✓	2 820 ✓	5 116 ✓	6 973 ✓
Highland	1 522 ✓	2 013 ✓	2 326 ✓	4 339 ✓	5 861 ✓
Jersey	769 ✓	2 180 ✓	2 439 ✓	4 619 ✓	5 388 ✓
Gasconne	1 258 ✓	1 663 ✓	2 354 ✓	4 017 ✓	5 275 ✓
Braunvieh	904 ✓	1 723 ✓	1 855 ✓	3 578 ✓	4 482 ✓
Salers	975 ✓	1 286 ✓	2 145 ✓	3 431 ✓	4 406 ✓
Normandský skot	357 ✓	574 ✓	560 ✓	1 134 ✓	1 491 ✓
Dexter	398 ✓	391 ✓	463 ✓	854 ✓	1 252 ✓
Parthenaise	315 ✓	425 ✓	437 ✓	862 ✓	1 177 ✓
Ayrshire	269 ✓	518 ✓	358 ✓	842 ✓	1 145 ✓
Aubrac	288 ✓	426 ✓	365 ✓	791 ✓	1 079 ✓
Česká červinka	176 ✓	214 ✓	241 ✓	455 ✓	631 ✓
Wagyu	107 ✓	90 ✓	49 ✓	139 ✓	246 ✓
Shorthorn	61 ✓	64 ✓	69 ✓	133 -	194 ✓
Texas longhorn	84 ✓	60 ✓	47 ✓	107 ✓	191 ✓
Bazadaise	25 ✓	40 ✓	30 ✓	70 -	95 ✓
Rouge de Pres	5 ✓	3 ✓	8 ✓	11 -	16 ✓
Brahman	2 ✓	6 ✓	1 ✓	7 ✓	9 ✓
Andorský hnědý	1 ✓	0 ✓	5 ✓	5 ✓	6 ✓
Vosgienne	0 -	0 -	4 ✓	4 ✓	4 ✓

Pramen: Ústřední evidence ČMSCH

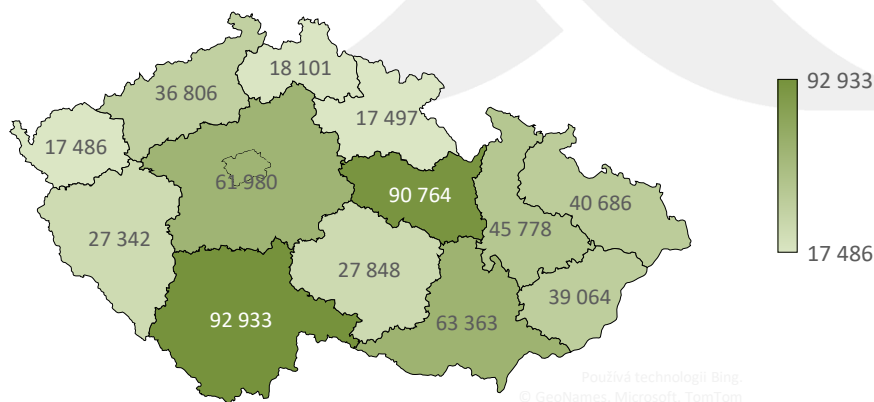
10. VYBRANÉ UKAZATELE CHOVU SKOTU V KRAJÍCH ČR

Obrázek 1: Stavby skotu v krajích v ČR k 31. 12. 2024

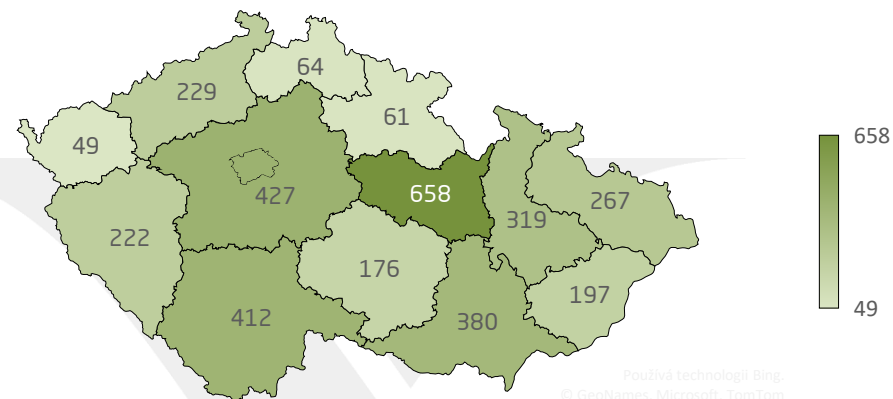
Pramen: ČSÚ

Obrázek 2: Stavby krav v krajích v ČR k 31. 12. 2024

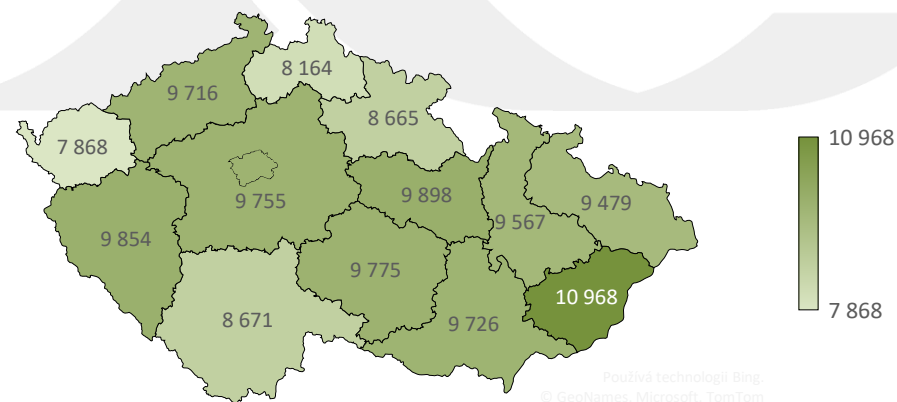
Pramen: ČSÚ

Obrázek 3: Produkce mléka v krajích ČR v
Roční produkce mléka v krajích v ČR v roce 2024 v mil. litrech

Pramen: ČSÚ

Obrázek 4: Dojivost krav v krajích v ČR za rok 2024 v litrech na krávu

Pramen: ČSÚ

11. ZÁVĚR

Chov skotu v České republice má dlouho tradici a produkce mléka a hovězího masa představuje jednu z klíčových a velmi důležitých oblastí českého agrárního sektoru.

V roce 2024 nedošlo k zásadnějším změnám v početních stavech hlavních kategorií skotu. Chovalo se k 31. 12. 2024 v ČR celkem 1,4 mil. kusů skotu, z toho 580 tis. kusů krav. Z dlouhodobého pohledu dochází k poklesu stavu dojnic a k růstu stavu krav bez tržní produkce mléka. Za posledních pět let se však pokles, resp. růst zastavil a stavy stabilizují. K 31. 12. 2024 bylo v evidenci celkem 360 krav dojených a 220 krav bez tržní produkce mléka.

Sektor výroby mléka v ČR je charakterizován dlouhodobým růstem produkce mléka. Při stabilních stavech dojnic v posledních letech roste produkce mléka díky růstu průměrné roční dojivosti krav. V roce 2024 se průměrná dojivost meziročně na krávu zvýšila o 222 litrů, resp. o 2,4 % a celková produkce mléka tak vzrostla na 3,46 mld. litrů. Tím se podílí, podobně jako v letech minulých, zhruba 2,2 % na produkci mléka v EU-27. Průměrná dojivost rostla v posledních letech v ČR rychlejším tempem než v průměru v EU-27 a dojivost krav v ČR stále patří mezi nejvyšší nejen v unii, ale také na světě. Oproti odhadovanému průměru EU-27 byla dojivost v roce 2024 v ČR vyšší o 18 %. Produkce mléka v ČR v roce 2024 činila 979 litrů na ha a 317 litrů na obyvatele což se výrazně neodchyluje od průměru EU-27 (959 kg na ha a 343 kg na obyvatele). Pozitivní zprávou pro chovatele dojnic bylo v roce 2024 meziroční zvýšení výkupní ceny mléka.

V ČR se i nadále udržuje vysoký podíl krav zapojených do kontroly mléčné užitkovosti. Konkurenční výhodou je i vysoká průměrná velikost podniků a stájí, která patří mezi nejvyšší v rámci členských zemí ICAR (Mezinárodního výboru pro kontrolu užitkovosti).

Produkce jatečného skotu dle odhadů byla v roce 2024 na vyšší úrovni než v roce předešlém. V tis. tunách živé hmotnosti je odhadována na 176,6, (95,4 v jatečné hmotnosti), což je o 4 % více než v roce 2023. Rovněž je odhadován ve výši 7 % růst tuzemské spotřeby hovězího a telecího masa. Za poslední roky je patrný růst cen zemědělských výrobců, a to u jatečných býků, krav i jalovic.

V obou těchto předních komoditách živočišné výroby byla v roce 2024 a i v letech minulých v ČR dosažena soběstačnost v produkci (za rok 2024 ve výši 144 % u mléka a 126 % u hovězího masa). Soběstačnost v mléce a hovězím mase je i v průměru v celé EU, ale zdaleka ne ve všech členských státech překračuje 100 %. Podle dlouhodobého výhledu EU vydaného v lednu 2025 je odhadován do roku 2035 pokles produkce mléka a hovězího masa v EU, což vytváří příležitost i pro české producenty.

Odvětví chovu skotu je, stejně jako další nejen agrární odvětví, velmi závislé na ekonomických výsledcích. Bez odpovídající úrovně rentability není možné z dlouhodobého pohledu udržení stávající produkce a zajištění trvalé soběstačnosti v produkci. Mezi hlavní faktory ovlivňující ekonomickou efektivitu jsou ceny. Chovatelé se musí potýkat s neustálým růstem vstupních cen a nestabilitou na straně výkupních cen.

12. SUMMARY

Cattle breeding has a long tradition in the Czech Republic, and milk and beef production is one of the keys and very important areas of the Czech agricultural sector.

The milk production sector is characterised by growth in milk yield, which is among the highest in the EU and worldwide. A large proportion of cows are included in milk recording. The Czech Republic has long been self-sufficient in milk production, and milk is an important part of agricultural exports.

In recent years, the production of slaughter cattle in the Czech Republic has been stable and, like milk production, is self-sufficient. As a result, a significant proportion of slaughter cattle is exported, mainly to neighbouring countries.

The cattle breeding sector, like other non-agricultural sectors, is highly dependent on economic performance. Without an adequate level of profitability, it is not possible to maintain current production levels and ensure long-term self-sufficiency in production.

The development of basic figures in cattle breeding over the past three years is presented in the following table.

Main figures of cattle breeding in the Czech Republic

Figure	2022	2023	2024
Cattle numbers in total ('000 head)	1,390	1,370	1,397
Cattle per 100 hectares of agricultural land (head)	39	39	40
Dairy cow numbers ('000 head)	357	358	360
Milk recording dairy cows (% of the total number)	95.7	93.8	92.3
Cows per 100 hectares of agricultural land (head)	16	16	16
Dairy cow - milk production (litres)	9,084	9,352	9,573
- milk fat content (%)	3.89	3.84	3.83
Recorded dairy cows			
- milk production (kg)	9,530	9,741	10,128
- milk fat content (%)	3.92	3.89	3.84
- milk protein content (%)	3.42	3.42	3.43
Milk supply to dairies (million litres)	3,161	3,288	3,360
Export of milk products (million litres)	1,442	1,516	1,653
Import of milk products (million litres)	1,095	1,177	1,316
Production of beef cattle ('000 tons of live weight)	170	170	170

13. PŘÍLOHY

ADRESY ČMSCH, A. S. A CHOVATELSKÝCH SVAZŮ

Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

E-mail: cmsch@cmsch.cz

Tel: 257 896 444

Datová schránka: 4vndkx2

www.cmsch.cz

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Sídlo Svazu - Radešínská Svatka

Radešínská Svatka 193, 592 33 Radešínská Svatka

E-mail: svaz@cestr.cz

Tel.: 566 620 917

Mobilní tel.: 607 618 476

www.cestr.cz

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Benešovská 123, Hradištko,

252 09 E-mail:

office@holstein.cz

Tel.: 257 896 279

www.holstein.cz

Český svaz chovatelů málopočetných dojných plemen skotu, z. s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

(Budova MZe, kancelář 416 B)

Těšnov 65/17, Praha 1 - Nové Město, 110 00

Tel.: 221 812 865

Mobil: 724 007 860

E-mail: info@cschms.cz

www.cschms.cz

Asociace chovatelů masných plemen skotu - Rapotín

Výzkumníků 267, 788 13 Víkřovice

Unie chovatelů hospodářských zvířat

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Svaz chovatelů normandského skotu ČR

Dačice, Karlov-Bílkov 120, 380 01

Tel.: 384 420 081

E-mail: kolmanova@karlov-dacice.cz

www.normande.cz

VYBRANÉ ADRESY PLEMENÁŘSKÝCH ORGANIZACÍ

Družstvo pro kontrolu užítkovosti v ČR

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

tel: 257 896 444

dku@dku.cz

www.dku.cz

Jihočeský chovatel, a. s.

Lipenská 869/17
370 01 České Budějovice
Tel: 387 780 180
E-mail: jchovatel@jchovatel.cz
www.jchovatel.cz

Chovservis, a. s.

Zemědělská 897, 500 03 Hradec Králové
www.chovservis.cz

CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Vídeňská 340
252 50 Vestec
Tel.: 244 102 511
E-mail: info@crvcz.cz
www.crvcz.cz

Plemo, a. s.

Zarybník 516, 594 01 Měřín
Tel: 602 739 735
E-mail: plemo@agro-merin.cz
www.plemo.cz

Reprogen, a. s., Tábor

Husova 607
391 11 Planá nad Lužnicí
Tel.: 381 291 189-95
www.reprogen.cz

Plemenářské služby, a. s.

U Farmy 275, Kvítkovice, 765 02 Otrokovice

Natural, spol. s r. o.

Hradištko pod Medníkem 413, 252 09
Tel.: 257 740 348, 257 740 550
E-mail: natural@naturalgen.cz
www.naturalgen.cz

ProgresGen s. r. o.

Libeň 224; Libeň 252 41
Tel: 323 655 000
E-mail: info@progresgen.cz
www.progresgen.cz

ProBovin s. r. o.

V Olšinách 2300/75, Strašnice (Praha 10), 100 00 Praha
Tel.: 606 606 444
E-mail: info@abspb.cz

Plemko, s. r. o.

PLEMKO s.r.o.
Nemošice 29
Pardubice 530 03
www.plemko.cz

CBS - Czech Breeding Services s. r. o.

Komenského 221, 787 73 Grygov
www.cbsgen.cz

AGRO - Měřín, a. s.

Zarybník 516
594 42, Měřín
Tel.: 566 501 231
E-mail: agro@agro-merin.cz
www.agro-merin.cz

ISB Genetic, s. r. o.

Ledečská 2917 Havlíčkův Brod
580 01
E-mail: info@isbgenetic.cz
www.isbgenetic.cz

Chovatelské družstvo Impuls, družstvo

Bohdalec 122
592 55 Bobrová
E-mail: info@chdimpuls.cz
www.chdimpuls.cz

Zooservis, a. s.

ZOOSERVIS a.s.
Malá Bystřice 158
756 27 Valašská Bystřice
www.zooservis.net

Inplem

Farma Tehov, Dlouhá 311, 251 01 Tehov
www.inplem.cz

**ADRESY VYBRANÝCH CHOVATELSKÝCH A
CENTRÁLNÍCH LABORATOŘÍ****LRM Brno**

Popelova 53, 620 00 Brno - Tuřany

MADETA AGRO, a. s. Centrální laboratoř

Rudolfovská 83, České Budějovice, 370 05

ADRESY VYBRANÝCH INSTITUCÍ**Ministerstvo zemědělství České republiky**

Těšnov 65/17, 11000 Praha 1
E-mail: info@mze.gov.cz
Tel.: 221 811 111
<https://eagri.cz>

Agrární komora ČR

Počernická 272/96 108 00 Praha 10
www.akcr.cz

Státní veterinární správa ČR

Slezská 100/7, Praha 2, 120 00
Tel: 227 010 111
www.svscr.cz

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Květná 15, 603 00 Brno
www.szpi.gov.cz

Česká plemenářská inspekce

Slezská 100/7, 12000 Praha 2

E-mail: podatelnacpi@cpinsp.cz

Tel.: 296 326 221

www.cpinsp.cz

Státní zemědělský a intervenční fond

Ve Smečkách 33, Praha 1 - 110 00

Tel.: 222 871 871

E-mail: mailinfo@szif.cz

www.szif.cz

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.

VÚŽV, v. v. i.

Přátelství 815

104 00 Praha - Uhřetěves

Tel: 267 009 650 (sekretariát)

www.vuzv.cz

ZDROJE INFORMACÍ

- Českomoravská společnost chovatelů, a. s., Hradištko,
- Českomoravský svaz mlékárenský, Praha,
- Český statistický úřad, Praha,
- Český svaz chovatelů masného skotu, z. s., Praha,
- Legislativa EU,
- Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- Ministerstvo zemědělství,
- Státní veterinární správa,
- Svaz chovatelů holštýnského skotu v ČR, z. s.,
- Svaz chovatelů českého strakatého skotu,
- Výzkumný ústav mlékárenský, Praha,
- Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI),
- Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha-Uhřetěves,
- SZIF - informační systém TIS,
- další www stránky

Vybrané části ročenky byly zpracovány v rámci řešení projektu MZE-RO0723

Ročenka

CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

Hlavní výsledky a ukazatele za rok 2024

Autoři: Jan Syrůček, David Lipovský, Martin Sládek

Lektoroval: Josef Kučera

Vydal: Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha-Uhřetěves

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Neprodejné